

OPINNÄYTETYÖ

Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen

Marika Pöllänen

Yhteisöpedagogi (AMK)

Järjestö- ja nuorisotyö

(210 op)

5/2025

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK), Järjestö- ja nuorisotyö

Tekijät: Marika Pöllänen
Opinnäytetyön nimi: Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen
Sivumäärä: 49 ja 9 liitesivua
Työn ohjaaja: Kristiina Vesama
Työn tilaaja: Nurmijärven kunta, nuorisopalvelut

Lakisääteisesti nuoria tulee kuulla kunnallisessa päätöksenteossa kaikissa niissä asioissa, jotka liittyvät nuoriin. Tämä koskee siis kaikkia kunnan päätöksenteon asioita, sillä jokainen päätös liittyy nuoriin suoraan tai välillisesti. Nuorten kuulemisen toteutumiseksi jokaisessa kunnassa tulee toimia nuorten vaikuttajaryhmä, joita yleisesti kutsutaan nuorisovaltuustoiksi. Nuorisovaltuustot ovat demokraattisesti valittuja nuorten vaikuttajaryhmiä, jotka edustavat nuorten asioita kunnallisessa päätöksenteossa. Nurmijärven kunnassa nuorisovaltuusto on toiminut 1990-luvun puolivälistä asti.

Opinnäytetyön tilaajana on Nurmijärven nuorisopalvelut ja se painottuu sen nuorisovaltuuston toimintaan. Työn tavoitteena oli selvittää nuorisovaltuuston toimintaan sitoutumiseen liittyviä motiiveja ja jarruttavia tekijöitä. Kehittämistyössä tarkastellaan nuorisovaltuustolaisten ja nuorisovaltuustojen ohjaajien näkemyksiä siitä, millaisina he kokevat toiminnan ja millaisia kehittämisehdotuksia heillä on toimintaan sitouttamiseen. Asiantuntijoina nuorisovaltuustolaiset ja nuorisovaltuustojen ohjaajat ovat tärkeimmät ryhmät vastaamaan näihin kysymyksiin.

Työ paneutuu nuorisovaltuustoihin ja niiden toimintaan sekä nuorisovaltuustoryhmän toimivuuteen. Aineisto kerättiin sähköisen kyselylomakkeen muodossa nuorisovaltuustolaisilta ja nuorisovaltuustojen ohjaajilta. Kyselyiden pääteemat ovat nuorisovaltuuston ryhmäytymistoiminnassa, nuorisovaltuustojen rakenteessa ja käytännön toiminnassa sekä kehittämistoiveissa. Nuorisovaltuustoille toteutettiin myös verkkotyöpaja, jossa kerättiin toimintaehdotuksia nuorisovaltuuston kokousten ulkopuoliselle toiminnalle.

Kyselyiden ja työpajan tulosten mukaan nuorisovaltuustolaiset ja nuorisovaltuustojen ohjaajat kokevat ryhmän toimivuuden erittäin tärkeäksi nuorisovaltuuston toiminnassa. Ryhmän sitouttaminen voi kuitenkin olla haastavaa. Tavoitteellinen ryhmäytyminen ja ryhmäytymisiin osallistuminen läpi koko nuorisovaltuuston toimintakauden ajan nähtiin tukevan toimintaan sitoutumista. Opinnäytetyöni tuotoksena on nuorisovaltuustoille suunnattu ryhmäytymisen vuosikello, jonka tarkoituksena on luoda rakenne ryhmäytymistoiminnalle, nuorisovaltuustojen ohjaajien työn tueksi.

Asiasanat: Nuorisovaltuusto, ryhmäytyminen, osallisuus, kunnallinen nuorisotyö

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community Educator. Bachelor of Humanities. Degree programme in NGO and Youth work.

Author: Marika Pöllänen
Title: Commitment to Youth Council
Number of Pages: 49 and 9 attachment pages
Supervisor: Kristiina Vesama
Commissioned by: Municipality of Nurmijärvi, Youth services

Legally, young people should be consulted in municipal decision-making in all matters related to young people. This applies to all matters of municipal decision-making, as every decision is directly or indirectly related to young people. In order to carry out the consultation of young people, a youth influencer group, commonly referred to as youth councils, must operate in each municipality. Youth councils are a democratically elected group of influencers representing young people's issues in municipal decision-making. In Nurmijärvi municipality, the youth council has been in operation since the mid-1990s.

The thesis is commissioned by Nurmijärvi Youth Services and it focuses on the activities of its youth council. The aim of this thesis was to find out the motives and reasons behind the commitment to the youth council. The development work examines the views of youth council members and youth council directors and how they feel about the activities and what kind of development proposals they have for committing to the activities. As experts, youth councillors and youth council directors are the main groups to answer these questions.

The thesis focuses on youth councils and their functioning, as well as the functioning of the youth council group. The material was collected in the form of an electronic questionnaire from youth council members and youth council directors. The main themes of the surveys are youth council group activities, the structure and practical activities of youth councils, and development wishes. An online workshop was also carried out for youth councils, where action proposals were collected for activities outside the youth council meetings.

According to surveys and the results of the workshop, youth council members and youth council directors feel that the functionality of the group is very important in the activities of the youth council. However, engaging the group can be challenging. Target-oriented teamwork and participation in groups throughout the youth council's term of office were seen to support commitment to activities. The output of my thesis is an annual calendar for the team building of youth councils, which aims to create a structure for the team building activities, to support the work of youth council directors.

Keywords: Youth Council, grouping, inclusion, Municipal Youth work

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	OPINNÄYTETYÖN TAUSTATIEDOT.....	8
	2.1 Työn tilaaja	8
	2.2 Työn tarve ja tavoite	9
3	NUORISOVALTUUSTOTOIMINTA	11
	3.1 Nuorten demokratiakasvatus ja osallisuus	11
	3.2 Nuorisovaltuustojen historia ja laki	13
	3.3 Nuorisovaltuustot kunnallisessa päätöksenteossa.....	14
	3.4 Muut nuorten vaikuttajaelimet.....	15
4	NUORISOVALTUUSTORYHMÄ JA RYHMÄYTYMINEN	16
	4.1 Ryhmäytyminen ja ryhmän vaiheet	16
	4.2 Ohjaajan merkitys nuorisovaltuustoryhmän toiminnassa	18
	4.3 Nuorisovaltuusto ryhmänä.....	20
5	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT JA TOTEUTUS	22
	5.1 Aineiston keruumenetelmät	22
	5.2 Kysely ja työpaja nuorisovaltuustolaisille	23
	5.3 Kysely nuorisovaltuustojen ohjaajille.....	24
	5.4 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	24
6	TULOKSET JA ANALYYSI	26
	6.1 Aineiston analyysi.....	26
	6.2 Nuorisovaltuuston näkemykset toiminnasta	27

6.3 Nuorisovaltuustojen ohjaajien näkemykset toiminnasta.....	32
6.4 Nuorisovaltuustolaisten kehittämissuhteet omalle toiminnalle - työpaja	37
7 POHDINTA.....	39
7.1 Johtopäätökset.....	39
7.2 Kehittämissuhteita tulevaisuuteen	40
7.3 Tuotos	41
7.4 Tilaajan palaute ja itsearviointi.....	42
7.5 Lopuksi	44
LÄHTEET	46
LIITTEET.....	50

1 JOHDANTO

Kunnallinen nuorisotyö on lakisääteistä toimintaa. Jokaisessa kunnassa tulee järjestää nuorille toimintaa ja tiloja. Nuorten kansalaistoiminnan takaaminen on myös yksi kunnallisen nuorisotyön tehtävistä. Laki ei kuitenkaan määritä sitä, millaista nuorisotoiminnan tulee olla kunnissa. (Kuntaliitto.fi, 2024.) Yksi lakiin määritelty toimintamuoto nuorisotoiminnalle kunnissa on kuitenkin nuorten kuuleminen. Nuorten osallistuminen päätöksentekoon on keskeinen osa demokratian toteutumista ja tulevaisuuden rakentamista. Yhtenä nuorten kuulemisen ja vaikuttamisen kanavana on kuntien lakisääteisesti määritelty nuorten vaikuttajaryhmä, joka usein kulkee nimellä nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuustojen tehtävänä on mahdollistaa nuorten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa ja se ottaa kantaa kunnan ajankohtaisiin asioihin nuorten näkökulmasta. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. n.d.-b.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on paneutua nuorisovaltuustolaisten toimintaan sitoutumiseen, sen mahdollisuuksiin ja myös jarruttaviin tekijöihin. Nuorisovaltuuston ohjaajana olen jo pitemmän aikaa pohtinut nuorisovaltuuston toimintaan sitoutumisen tekijöitä. Usein nuorisovaltuustoon hakeutuu aktiivisia nuoria, jotka suhtautuvat opiskeluun, harrastamiseen ja kansalaisaktiivisuuteen tunnollisesti. Mitkä olisivat siis tekijöitä, jotka kannattelisivat nuorisovaltuustossa toimimista ja siihen riittävän priorisoinnin muun aktiivisuuden lisäksi?

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto teettää vuosittain oman nuorisovaltuustonselvityksensä, mutta niiden aiheet ovat painottuneet vahvasti ajankohtaisiin ja puhuttaviin aiheisiin. Aiheina nuorisovaltuustonselvityksissä ovat olleet muun muassa pandemian vaikutukset nuorisovaltuustotoimintaan, toiminnan yhdenvertaisuuteen ja esteettömyyteen sekä alueellisten nuorisovaltuustojen toimintaan. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. n.d.-d.) Tutkimuksia nuorisovaltuustojen ja nuorten vaikuttajaryhmistä löytyy useita esimerkiksi opinnäytetöiden muodossa, hyvin usein vuosittain toteutettava Nuorisobarometri sivuaa aiheissaan myös nuorisovaltuustojen toimintaa. (Valtion Nuorisoneuvosto, n.d.) Tutkimuksia nuorten osallisuudesta ja kuulemisesta on lukuisia ja niiden tuotoksia hyödynsinkin tässä opinnäytetyössä.

Opinnäytetyöni tuotoksen, nuorisovaltuuston ryhmäytymisen vuosikellon, tarkoituksena on tukea nuorisovaltuuston toiminnan vuosikelloa. Työskennellessä nuorten kanssa, turvallisen tilan luominen ja kokemus siitä, että jokainen voi olla toiminnassa oma itsensä on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteellisella ryhmäytymisellä koko nuorisovaltuustokauden aikana ja ryhmän toimintaa tukemalla nuorisovaltuuston yhteinen toiminta ja ryhmään sitoutuminen paranee.

Opinnäyteyöni koostuu seitsemästä pääluvusta, joiden aiheina ovat nuorten vaikuttajatoiminta, painottaen nuorisovaltuustojen toimintaan. Toisen pääluvun tarkoituksena on tarkastella tilaajaa ja sen toimintaa kunnallisessa nuorisotyössä, sekä paneutua opinnäytetyön taustaan ja tarpeisiin nuorisovaltuustotoiminnan kehittämisessä. Kolmannessa ja neljännessä luvussa käsitellään aiheen tietoperustaa, jotka ovat tässä työssä nuorisovaltuustojen toiminta ja tavoitteellisen ryhmäytymisen merkitys toiminnassa. Viides pääluku painottuu kehittämistyön toteutukseen ja sen eettisyyteen. Kuudes luku avaa aineiston tuloksia ja analyysia. Viimeisessä luvussa kuvataan työn johtopäätöksiä, työn prosessia, tuotosta ja työn kokonaisuutta.

2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTATIEDOT

2.1 Työn tilaaja

Opinnäytetyöni tilaajana on Nurmijärven kunnan nuorisopalvelut. Työ painottuu nuorisovaltuuston toimintaan, joka on osa Nurmijärven kunnan nuorisopalveluita. Nurmijärven kunta on Suomen suurin kunta, joka sijaitsee Keski-Uudellamaalla. Nurmijärven suurimpia taajamia ovat Klaukkala, Kirkonkylä ja Rajamäki, joita täydentävät lukuiset pienemmät kyläkeskukset. Nurmijärvellä asuu yli 45 000 asukasta, joista noin neljäsosa on alle 15-vuotiaita. (Nurmijärvi.fi, n.d.-c.) Nurmijärven kuntastrategian mukaan sen pääasiallisina toimintaperiaatteina ovat asiakas- ja asukaslähtöisyys, vastuullisuus ja rohkeus. Asiakas- ja asukaslähtöisyyden tavoitteena on panostaa kunnan peruspalveluihin ja olla yhteisöjen toiminnan mahdollistajana. Vastuullisuus tarkoittaa ympäristö- ja ilmastokysymyksien huomioimisen kunnan kaikessa toiminnassa ja palveluverkon kestävyys- ja takuun takaamisen. Rohkeudella taas painotetaan tulevaisuusajattelun tärkeyden ja uusien toimintamallien kehittämiseen kunnassa. (Nurmijärvi, 2022.)

Nuorisopalvelut Nurmijärvellä koostuvat kolmesta tulosalueesta, joita ovat alueellinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö ja monitoimitalo Monikko. Nuorisopalvelut koordinoivat myös kunnassa toimivaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Alueellinen nuorisotyö pitää sisällään kunnan viisi nuorisotilaa, erityisnuorisotyön sekä koulunuorisotyön. Alueellisen nuorisotyön toimintoina ovat nuorisotilojen lisäksi koulujen loma-ajan toiminta, joka pitää sisällään mm. leirit, päiväleirit ja avoimen toiminnan. Toimintaan kuuluu myös kouluyhteistyö, jalkautuva nuorisotyö sekä kerho- ja pienryhmätoiminta. Kohdennettu nuorisotyö painottuu toiminnassaan enemmän nuoriin aikuisiin. Sen toimintamuotoina ovat etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta sekä Ohjaamo. (Nurmijärvi.fi, n.d.-a.) Klaukkalassa sijaitseva monitoimitalo Monikko kuuluu myös Nurmijärven nuorisopalveluiden hallinnoimaan toimintaan. Monitoimitalossa on tilat esittävälle taiteelle, kuten konserteille ja teatterille. Monikon tiloissa toimii myös bänditila, aulakahvila -ja galleria ja sen tiloissa toimii mm. Nurmijärven musiikkiopisto sekä Nurmijärven tanssiopisto. (Nurmijärvi.fi, n.d.-d.)

Nurmijärvellä nuorisovaltuusto on nuorisopalveluiden alaista toimintaa, jonka vastuuhenkilönä toimii nuorisopäällikkö. Nuorisovaltuustolla on tämän lisäksi oma yhdyshenkilö nuorisopalveluiden henkilöstöstä, joka vastaa nuorisovaltuuston toiminnan koordinoimisesta ja toteutuk-

sesta yhdessä nuorisopäällikön kanssa. (Nurmijarvi.fi, 2023). Nuorisovaltuustotoimintaa Nurmijärvellä on ollut jo 1990-luvun loppupuolelta asti. Nuorisovaltuusto toimii kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimialan vaikuttajaelimenä. Muita vaikuttajaelimiä kunnassa on muun muassa vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto (Nurmijarvi.fi, n.d.-b.).

Nuorisovaltuusto koostuu 13–18-vuotiaista kunnassa asuvista nuorista. Nurmijärvellä nuorisovaltuusto valitaan toimintakaudelle kirjallisella hakemuksella. Istuva nuorisovaltuusto päättää, miten uudet nuorisovaltuustolaiset valitaan toimintaan, näitä valintakriteerejä voivat olla esimerkiksi tasapuolisesti jakautunut taajamaedustus ja ikäjakauma. Nuorisovaltuusto kokoontuu noin kerran kuukaudessa sekä tarvittaessa. Omien kokouksen lisäksi nuorisovaltuustolaisilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnan lautakuntien ja valtuuston kokouksissa. Vaikuttajatoiminnan lisäksi nuorisovaltuusto järjestää tapahtumia, antaa kannanottoja ja verkostoituu yhteisten tapaamisten ja tapahtumien myötä muiden nuorisovaltuustojen kanssa. (Nurmijarvi.fi, 2023.)

2.2 Työn tarve ja tavoite

Nuorisovaltuuston nykyinen toimintakausi päättyy keväällä 2025. Opinnäytetyöni kehittämistyö ja tuotos tähtää siihen, että uutta nuorisovaltuustoryhmää päästään heti alusta alkaen ryhmäyttämään tehokkaasti ja ryhmäytyminen jatkuu suunnitelmallisesti sen koko kaksivuotisen kauden ajan. Valmiin työkalun avulla ryhmäytymisen suunnitelmallisuuden ja toteutuksen ei tulisi kaatua esimerkiksi henkilöstömuutosten tai muiden muuttuvien tekijöiden takia. Olen työskennellyt nuorisovaltuuston kanssa jo kahdenkymmenen vuoden ajan ja nähnyt sen aaltoja ja muutoksia läheltä. Nuorisovaltuustotoiminta ei enää nykypäivänä ole pelkästään tapahtumien järjestämistä tai ”maustepurkit koulun ruokalaan”-aloitteiden tekemistä, vaan myös vaikuttamista kunnallisessa päätöksenteossa. Se ei silti tarkoita sitä, että nuorisovaltuusto olisi aina ryhmänä toimiva ja se vaatii ohjaajalta paneutumista ja työtä ryhmän toimivuuden saavuttamiseksi.

Opinnäytetyön tarkoitus on kartoittaa, mitkä tekijät vaikuttavat nuorisovaltuuston toimintaan sitoutumiseen. Jokaisella nuorisovaltuustolaisella on oma motiivinsa siihen, miksi ovat hakeutuneet mukaan nuorisovaltuuston toimintaan. Pääsääntöisesti nuorisovaltuustoon hakeutumisen motiivi on varmastikin halu vaikuttaa asioihin, mutta se voi olla myös esimerkiksi oman poliittisen vaikuttajauran starttaaminen, halu järjestää toimintaa nuorten vapaa-ajalle tai oman yhteisön löytäminen. Motiiveja nuorisovaltuustoon liittymiseen on taatusti yhtä monta, kuin nuorisovaltuustolaisiakin. Näille nuorille tulisi taata omaan motiiviinsa sopivat tavat vaikuttaa ja se

onnistuu vain sillä, että jokainen jäsen kokee olevansa luotettavassa ja turvallisessa ympäristössä. Tämän ympäristön luomisessa on iso rooli niin ryhmällä ja etenkin nuorisovaltuuston ohjaajilla. (Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry, n.d.-a.) Nuorisovaltuuston ohjaajan on hyvä tunnistaa ryhmän jäsenten motiivit toimintaan osallistumiseen. Motiivien kartoittamisen myötä ohjaaja pystyy tunnistamaan nuoren oman tavan ja halun vaikuttaa ryhmässä. Näitä tapoja voi olla esimerkiksi erilaiset nuorisovaltuuston sisäiset työryhmät kuten sosiaalisen median työryhmä, aloitetyöryhmä tai nuorisovaltuuston oma hyvinvointiryhmä.

Usein nuorisovaltuuston toimintaan hakeutuvat ovat aktiivisia nuoria, joilla on harrastuksia ja suhtautuvat opiskeluun tunnollisesti. Varsinkin kunnissa, joissa nuorisovaltuustoa ei ole valittu varsinaisilla vaaleilla, on ollut haasteita nuorisovaltuustolaisten toimintaan sitoutumiseen. Prio-
risoidaanko nuorisovaltuusto tarpeeksi tärkeäksi? Vaikuttavatko toimintaan sitoutumiseen mahdolliset kokouspalkkiot, niiden suuruus ja mitä muita sitoutumiseen vaikuttavia tekijöitä toiminnassa on? Jotta nuorisovaltuustolaisten sitoutumista toimintaan voisi parantaa, kehittämistyön tarkoitus on pureutua niihin juurisyihin, miksi nuorisovaltuuston toimintaan on haluttu osallistua. Tämän tiedon myötä tarkoitus on työstää toimintatapoja ryhmään sitoutumisen vahvistamiseksi.

3 NUORISOVALTUUSTOTOIMINTA

3.1 Nuorten demokratiakasvatus ja osallisuus

Demokratiakasvatuksen tarkoituksena on vahvistaa lasten ja nuorten demokraattisia valmiuksia. Se pitää sisällään lasten ja nuorten eriarvoisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvän tiedon lisäämistä ja sillä tavoin voi parhaimmillaan olla muokkaamassa lasten ja nuorten ymmärrystä tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden merkityksestä. Lapsia ja nuoria tulisikin siis rohkaista toimimaan niiden asioiden puolesta, joissa kokevat tyytyväisyyttä, puutoksia tai epäoikeudenmukaisuutta. Oman tekemisen kautta lapset ja nuoret pääsevät kriittisesti ja rakentavasti pohtimaan asioita, jotka kokevat itselleen tärkeiksi. (Vesikansa, 2007, s. 204.) Nuorten demokratiataitoja -ja ymmärrystä vahvistamalla nuorten tietotaito yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta lisääntyy ja luo ymmärrystä siitä, että päätöksentekoon voi meistä jokainen -myös nuori itse, vaikuttaa (Nuorisoala ry, 2023).

Demokratiakasvatuksen haasteena voi olla se, että nuorilla ei ole ymmärrystä siitä, että sananvapaus ei koske toisten perusoikeuksia loukkaavia asioita. Nuorilla voi olla hyvinkin jyrkkiä kantoja esimerkiksi sukupuolen moninaisuuteen tai rasismiin liittyen. Nämä ovat kuitenkin asioita, joita ei voi jättää demokratiakasvatuksen ulkopuolelle siksi, että ne loukkaisivat vaikkapa uskonnollisen nuoren arvomaailmaa. Ruohonjuuritasolla se tarkoittaa sitä, että keskustelu voidaan aloittaa aihepiirien käyminen läpi ilmiöinä, jonka myötä nuorten ymmärrys niitä kohtaan voi parantua. Toimittaessa nuorten kanssa myös yhteisten pelisääntöjen laatiminen toiminnalle helpottaa nuoren ymmärrystä siitä, minkälainen toiminta ja puhe on hyväksyttävää. (Leiviskä ym., 2025, s. 94–97.)

Vuoden 2024 Nuorisobarometrin mukaan nuorten kiinnostus politiikkaa ja yhteiskunnallista vaikuttamista kohtaan on selvässä nousussa vuodesta 1997. Vuonna 1997 vain 2 % barometrin kyselyyn vastanneista oli erittäin kiinnostunut politiikasta ja vuonna 2024 sama luku oli 20 %. Nuorisobarometrissä kysyttiin myös nuorten aktiivisuutta nuorisovaltuustoissa tai järjestötoiminnassa. Vuodesta 2013 vuoteen 2024 aktiivisuus on pysynyt poliittisen kiinnostuksen kasvusta huolimatta samankaltaisena, ja vain 7 % vastanneista kertoi toimineensa aktiivisesti esimerkiksi nuorisovaltuustossa vuosina 2013, 2018 ja 2024. Nuorisobarometriin vastanneiden nuorten kasvavina vaikuttamistapoina näkyivät kuitenkin äänestäminen ja ostopäätöksien tekeminen. (Happonen & Kiilakoski, 2025, s. 58–60.) Nuorisobarometrin vastaukset tukevat sitä,

että nuoria ei tulisi mitata homogeenisena massana, vaikka olisikin helppo luokitella kaikki nuoret passiivisiksi äänestäjiksi tai kansalaistoimintaan osallistujiksi. Tärkeämpää olisi kiinnittää huomiota nuorten vaikuttamisen tapoihin, joita ei ole mitattu ja tutkittu samalla tavalla kuin esimerkiksi äänestysaktiivisuutta. (Lötjönen, 2016, s. 105.)

Koska nuorilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa omaan toimintaympäristöönsä, ovat oppilaskunta ja opiskelijakunnat, nuorisovaltuustot ja muut erilaiset demokraattisesti valitut nuorten vaikuttajaryhmät oivallisia demokratiakasvatuksen ja osallisuuden toteuttajia. Toimiessaan vaikuttajaryhmässä nuori pääsee konkreettisesti tutustumaan ja toteuttamaan yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja. Demokraattisesti valittu nuorten vaikuttajaryhmä pitää parhaimmillaan sisällään nuoria eri lähtökohdista ja yhteiskuntaluokista, joka rikastuttaa ryhmän toimintaa. (Nuorisola ry, n.d.)

Osallisuudella tarkoitetaan jokaisen mahdollisuutta tulla kuulluksi ja nähdyksi omana itsenään. Tärkeänä osana osallisuutta ja sen tunnetta on mahdollisuus osallistua ja olla vuorovaikutuksessa elinympäristönsä yhteisöissä. Osallisuutta voi kuvata myös osallistumiseksi ja sen myötä ja yhteisöön kuulumiseksi. Pelkkä osallistuminen ei takaa kuitenkaan osallisuutta, vaan osallisuuden kuuluu vahvasti vuorovaikutus ja tunne siitä, että omalla osallistumisella on vaikuttavuutta ja merkityksellisyyttä. (Nivala, 2021.) Osallisuuden kokemus edesauttaa yksilön ja yhteisön hyvinvointia, luo hyvää ilmapiiriä ja turvaa arkeen. Nämä asiat korostuvat, kun yksilöllä on kokemus siitä, että voi olla vaikuttamassa elinympäristönsä yhteishyödylliseen toimintaan, sen suunnitteluun ja päätöksentekoon. Liittyi elinympäristö sillä hetkellä eniten vaikkapa kouluun, työpaikkaan tai muuhun hänelle ajankohtaiseen asiaan. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2023. s. 14.)

Osallisuuden toteutuessa se luo turvaa ja myönteistä ajattelua omaa tulevaisuutta kohtaan. Osallisuuden kokemus ja toteutuminen parhaimmillaan siis ehkäisee syrjäytymistä ja eriarvoisuutta. Nuorten osallisuuden kokemuksen, toimijuuden ja vaikutusmahdollisuuksien myötä riski syrjäytymiselle vähenee. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2024.) Jotta nuorten osallisuus ja sen edistäminen ei jäisi pelkiksi sanoiksi, nuorille tulisi taata vaikutusmahdollisuuksia jokaisella heidän elämänsä osa-aloilla. Näitä ovat muun muassa oppilaitokset, harrastukset, vapaa-ajan toiminta tai mitkä vaan muut nuoren elämään kuuluvat asiat, johon hän haluaa osallistua ja tulla kuulluksi. (Kekki, Kovalainen & Ollikainen, 2023, s. 6.)

3.2 Nuorisovaltuustojen historia ja laki

Kuntalain vuonna 2015 asettama 26. pykälä edellyttää, että jokaisessa kunnassa tulisi olla nuorisovaltuusto tai muu nuorten vaikuttajaryhmä. Laki ei kuitenkaan velvoita sitä, etteikö vaikuttajaryhmä voisi olla useamman kunnan yhteinen. Nuorisovaltuustoja tulee kuulla kunnan päätöksenteossa, sekä muissa kunnan asioissa, jotka liittyvät lapsiin ja nuoriin ja heidän hyvinvointiinsa. (Kuntalaki 410/2015.) Tämä koskee siis kaikkea päätöksentekoa, sillä kaikki kunnan asiat koskevat nuoria joko suoraan tai välillisesti. Nuorisovaltuustojen lisäksi nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta päätöksentekoon tulee kehittää kunnissa myös muilla tavoin. (Castrén ym., 2016, s. 6.) Vuonna 2016 säädetyin nuorisolain 24. pykälän mukaan kuntien tulee mahdollistaa nuorten kuuleminen heitä koskevissa asioissa, sekä huolehtia esimerkiksi nuorisovaltuustojen ohjaamisesta ja kokoontumismahdollisuuksista (Nuorisolaki, 1285/2016).

Ensimmäiset nuorisovaltuustot tai muulla nimellä kulkevat nuorten vaikuttajaryhmät perustettiin Suomessa jo 1990-luvun puolivälissä. Nuorisovaltuustot ovat vaikuttajaryhmiä, jotka ovat uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumattomia. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry., n.d.-b.) Suomen vanhin nuorisovaltuusto, joka oli jo perustaessa tarkoitettu pysyväksi vaikuttajaryhmäksi, on vuonna 2025 toiminut yhtäjaksoisesti 30 vuotta (Hart, 2025). Ensimmäisiä nuorisovaltuustoja perustettiin 1990-luvulla muun muassa Kangasalalle, Lapuulle, Hämeenkyröön, Jyväskylän maalaiskuntaan ja Vihtiin. Ennen kun nuorisovaltuustot vakiintuivat esimerkiksi kunnan lautakuntatyöskentelyyn, oli toiminta hyvin toimintapainotteista. Nuorisovaltuustot järjestivät diskoja, tapahtumia ja teemapäiviä. Vaikuttaminen koostui lähinnä lausunnoista ja aloitteista. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry., 2023.)

Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry juhli 25-vuotispäiväänsä vuonna 2023. Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry perustettiin ajamaan kaikkien Suomen nuorisovaltuustojen etua ja edistää nuorten kuulemista päätöksenteossa. Liiton toiminnan lähtökohtana on kouluttaa nuorisovaltuustoja ja toimia vaikuttajaryhmien edunvalvojana. Liitto kuulee ja edustaa nuorten mielipiteitä yhteiskunnallisissa keskusteluissa ja sen tärkein päämäärä on nuorten yhteiskunnallinen toimijuus. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry., n.d.-c.)

3.3 Nuorisovaltuustot kunnallisessa päätöksenteossa

Omien kokouksien lisäksi nuorisovaltuustoilla on pääsääntöisesti läsnäolo- ja puheoikeus kunnan ja hyvinvointialueiden muissakin toimielimissä, kuten lautakunnissa ja valtuustossa. Nuorisovaltuustolaisia osallistetaan myös kaupunkien ja kuntien erilaisiin työryhmiin. Nousevana suuntana on myös läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksissa. Nuorisovaltuuston edustus kunnanhallituksessa on esimerkiksi Vantaalla ja Punkalaitumella. (Suomen nuorisovaltuustojen liitto ry., n.d.-b.) Usein nuorisovaltuustolaisten läsnäolo-oikeutta on kuitenkin ymmärrettävästi rajattu niin, että se ei koske tilaisuuksia tai kokousten osioita, joissa käsitellään salassa pidettäviä asioita (Castrén ym., 2016, s. 8). Nuorisovaltuustolainen ei ole kunnan luottamushenkilön asemassa, eikä nuorisovaltuustolainen ole kunnan virkamiestehtävässä. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kunnat voivat itse määrittää nuorisovaltuustojen valintakriteerit, eikä esimerkiksi vaaleja nuorisovaltuustolle ole pakollista järjestää. Kuntien välillä vaihtuvuutta on myös siinä, kuinka usein uusi nuorisovaltuusto nimitetään. (Castrén ym., 2016, s. 7.) Tyypillisimmin nuorisovaltuusto toimii koko kaksivuotisen kautensa yhdellä kokoonpanolla. Yleisiä ovat myös nuorisovaltuustot, joiden kokoonpanosta puolet vaihtuvat vuoden välein.

Nuorisovaltuuston tärkeä tehtävä on tuoda mahdollisimman laajasti nuorten näkemykset esille. Näin ollen ei välttämättä riitä, että toimintaan osallistuvat nuoret tuovat omat mielipiteensä esille päätöksenteossa. Hyvä nuorisovaltuustolainen kysyy, kuuntelee ja tuo ilmi oman ikäryhmänsä mielipiteitä ajankohtaisissa asioissa ja vie ne eteenpäin tarvittavissa yhteyksissä. Nuorisovaltuustot toimivat linkkinä alueen nuorten ja päättäjien välillä, tiedottaen myös muita alueen nuoria päätöksenteosta (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. n.d.-b).

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyivät itse kunnilta hyvinvointialueille. Hyvinvointialueita perustettiin kaksikymmentäyksi kappaletta, joiden vastuulla on muun muassa alueen perusterveydenhuolto, sosiaalihuolto, mielenterveys- ja päihdepalvelut, oppilashuolto ja pelastustoimi. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2024.) Hyvinvointialueiden tulee myös taata nuorten ääni kuuluviin, tähän hyvinvointialueet nimeävät oman nuorisovaltuuston. Hyvinvointialueiden nuorisovaltuustoa kutsutaan alueelliseksi nuorisovaltuustoksi tai lyhenne-tyyppinä Alnuksi. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry, n.d.-b.) Alueellista nuorisovaltuustoa edustavat jäsenet valitaan yleisimmin kuntien nuorisovaltuustolaisista. Tyypillisimmin jokaisesta kunnasta valitaan yksi edustaja sekä varajäsen alueelliseen nuorisovaltuustoon. (Lammin-sivu, 2024.) Alueellisen nuorisovaltuuston tärkeimpänä tehtävänä on mahdollisuus olla mukana

päätöksenteossa, joka koskee hyvinvointialueen asioita. Näitä asioita ovat esimerkiksi koulutukseen, oppilas- ja opiskelijahuoltoon, mielenterveyteen ja ilmastoon liittyvät päätökset. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry, n.d.-b.)

3.4 Muut nuorten vaikuttajaelimet

Siinä missä kuntalain 26. pykälä velvoittaa, että jokaisella kunnalla tulee olla nuorisovaltuusto ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että nuorten vaikuttajaryhmä kunnassa kulkee jollain muulla nimityksellä kuin nuorisovaltuusto. Erinimisten vaikuttajaryhmien toiminta ei kuitenkaan välttämättä eroa toisistaan juurikaan. Nuorisovaltuusto nimikkeen lisäksi käytössä on yleisesti esimerkiksi nuorisoparlamentti, nuorisofoorumi, nuorisoadustajisto tai nuorisoneuvosto. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry, n.d.-b.) Kuntalaki ei määritä sitä, millä nimellä nuorten vaikuttajaryhmän tulee kulkea, kunhan vaikuttajaryhmä kunnassa on.

Kuntien ja kaupunkien ja alueellisen nuorisovaltuuston lisäksi myös muilla tahoilla on omia nuorten vaikuttajaryhmiään. Vuonna 2023 säädetyin kirkkolain mukaan myös seurakunnilla tulee olla oma nuorten vaikuttajaryhmä, vaikkakin jo tätä ennen monella seurakunnalla on jo ollut omansa. Seurakunnan nuorten vaikuttajaryhmän tarkoitus on hyvin samanlainen kuntien nuorisovaltuustojen toiminnan kanssa. Vaikuttajaryhmä tuo nuorten mielipiteet esiin päätöksenteossa ja viestittää päätöksenteosta alueen muille nuorille. Vaikuttajaryhmä osallistuu myös seurakunnan toimintaan ja sen suunnitteluun, joka ei ulotu pelkästään nuorten kanssa tehtävään työhön. (Lasten ja nuorten keskus, 2025.)

Useat järjestöt takaavat nuorten kuulemisen omilla vaikuttajaryhmillään. Siinä missä nämä vaikuttajaryhmät tuovat oman äänensä järjestön toimintaan, on tarkoituksena ottaa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin ja luoda osallisuutta nuorten keskuudessa. (Suomen Nuoriseurat ry, 2025.) Useammassa kaupungissa on myös toiminnassa oma lasten parlamentti, joka tuo alakouluikäisten lasten ääntä kuuluviin ja osallistaa päätöksenteossa. Lasten parlamentti toimii usein yhteistyössä alakoulujen oppilaskuntien kanssa. (Jyväskylän kaupunki, n.d.) Oli kyseessä nuorisovaltuusto, oppilas- tai opiskelijakunta tai jokin muu lapsista ja nuorista koostuva ryhmä, kaikkien näiden erilaisten vaikuttajaryhmien perimmäisenä tarkoituksena on saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin. Vaikuttajaryhmät tulisi ottaa mukaan kaikkiin heitä koskevan toiminnan suunnitteluun, päätöksiin ja arviointiin. Lasten ja nuorten vaikuttajaryhmille tulee luoda puitteet, joissa he voivat ottaa kantaa haluamiinsa asioihin omilla lähtökohdillaan, taaten sen, että heidän mielipiteensä on yhtä arvokas kuin aikuistenkin. (Nuoret ja osallisuus, n.d.)

4 NUORISOVALTUUSTORYHMÄ JA RYHMÄYTYMINEN

4.1 Ryhmäytyminen ja ryhmän vaiheet

Ryhmäytymisen tärkeimpänä tehtävänä on luoda turvallisuuden tunne ja luottamusta ryhmän sisällä. Nämä asiat ovat tärkeitä jokaisessa erilaisessa ryhmässä, koostuu ryhmä sitten työporukasta, ystäväistä, koululuokasta tai vaikkapa harrastusporukasta. Turvallinen ryhmä luo puitteet sille, että itsetunto kasvaa ja pystyy näyttämään myös omat kehityksenkohteensa. Hyvään ryhmään ja sen toimintaan ei kuulu pelko tai torjutuksi tuleminen. (Aalto, 2000, s.17.) Tyypillisesti ryhmän sisällä sen jäsenille muodostuu erilaisia rooleja, joita ei aina ole sovittu etukäteen. Näitä rooleja ovat usein toimintaa eteenpäin vievät, toimintaa helpottavat ja heikentävät roolit. Tärkeintä toimivassa ja turvallisessa ryhmässä on kuitenkin vuorovaikutus ja sen mahdollistaminen jokaiselle ryhmän jäsenelle. (Honka, 2017.) Hyvässä vuorovaikutuksessa oleva ryhmä toimii ja ryhmäläisillä on yhteinen tahtotila ryhmässä toimimiseen. Hyvä vuorovaikutus ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikesta tulisi olla samaa mieltä, vaan että ryhmässä pystytään tuomaan ilmi omat mielipiteet dialogisesti ja jokainen mielipide on arvokas. Hyvin toimivassa ryhmässä sen jokainen jäsen saa olla oma itsensä ja erilaiset jäsenet tuovat rikkautta ryhmään. (Pedagogiikka netissä, n.d.)

Ryhmän kehityksellä on omat vaiheensa ja ne tapahtuvat jokaisen ryhmän kohdalla yksilöllisesti. Bruce Tuckmanin 1965 luoman teorian mukaan ryhmän eri vaiheita voi kuvata seuraavilla kehitysvaiheilla: Muotoutuminen, kuohunta, normiutumisen ja tehtävän suorittaminen. (Helsingin yliopisto, n.d.) Muotoutumisvaiheessa ryhmä aloittaa toimintaansa ja luo pelisääntöjä ryhmän toiminnalle. Kuohuntavaiheessa huomattavissa voi olla jo konflikteja, ryhmän yhteishenki voi olla kateissa ja hakea paikkaansa. Normiutumisen vaiheessa käsitellään kuohuntavaiheen konflikteja, palataan alkuvaiheen pelisääntöihin ja ryhmän luo toimintatapaansa. Tehtävän suoritusvaiheessa ryhmän roolit ovat selkeät ja ryhmä toimii yhteisen päämäärän saavuttamiseksi parhaimmillaan. (Leinonen & Tirkkonen, n.d.) Ryhmä voi käydä läpi kehitysvaiheet nopeastikin, mutta tyypillistä on, että ryhmä saattaa palata johonkin vaiheeseensa ryhmäytymisprosessin aikana. Näin ollen ryhmän vaiheet on hyvä tiedostaa, jotta ryhmän työskentelylle voi taata sen tarvitsemat edellytykset ja olosuhteet. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, 2015, s. 24.) Tuckmanin teoriassa ei alun perin mainita itse lopetusvaihetta, joka on kuitenkin monessa ryhmässä oleellinen vaihe. Lopetusvaiheessa ryhmä hajoaa ja sen tavoite on saavutettu. Lopetusvaiheessa toivottavaa on, että ryhmän jäsenet kokevat, että ovat valmiita siirtymään uusiin

ryhmiin. Vaihe voi pitää sisällään paljon erilaisia tunteita surusta kiittolisuuteen. (Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, 2015, s. 35.)

Kuvio 1. Ryhmän kehittymisen vaiheet. (Core Performance & Health Oy, n.d.)

Hyvän ryhmän muodostumisen suurimpana esteenä on pelko. Kun puhutaan pelosta ryhmässä, tarkoitetaan sillä enimmäkseen turvattomuuden tunnetta. Turvattomuuden tunne voi syntyä pelosta joutua naurunalaiseksi tai torjutuksi. Turvattomassa ryhmässä sen jäsenet eivät uskalla ilmaista itseään aidosti, vaan keskustelu ja työskentely painottuu asiakeskeiseksi. (Aalto, 2000, s. 22.) Mikäli ryhmän sisällä ei synny luottamusta tai hyväksyntää erilaisuutta kohtaan, turvallisuuden tunne on lähes mahdoton saavuttaa ryhmässä. Molemminpuolinen luottamuksen ja hyväksytyksi tuleminen tunne luo turvallisuutta. Hyväksyntä, avoimuus ja ryhmän jäsenille tuen antaminen taas tukee aiemmin mainittuja hyvän ryhmän ominaisuuksia. Sitoutuminen ryhmään kaikkien näiden ominaisuuksien lisäksi viestii halukkuudesta olla osa ryhmää ja tahtotilasta työskennellä yhdessä ryhmän kanssa sen päämäärien saavuttamiseksi. (Aalto, 2000, s. 16.)

Ryhmässä tapahtuu aina ryhmäytymistä, mutta ryhmäyttäminen voi olla myös tavoitteellisesti ohjattua ryhmän tukemista. Usein ryhmäyttämistä toteutetaan vain ryhmän aloitettua toimintansa, mutta ryhmäyttämistyötä ei tulisi unohtaa missään ryhmän vaiheessa ja hedelmällisintä siitä saa totuttamalla sitä ryhmän hajoamiseen saakka. (Leinonen & Tirkkonen, n.d.) Tavoitteellisen ryhmäyttämisen tarkoituksena on luoda luottamusta ja avointa ilmapiiriä ryhmän toimintaan. Tavoitteellisesta ryhmäytymisestä vastuussa on tyypillisimmin ryhmän ohjaaja. Ryhmäytyminen alkaa siitä, että ryhmän jäsenien kesken jaetaan pieniä ja tavallisiakin asioita it-

sestään. Ryhmäyttämisen edetessä opitaan tuntemaan toisen persoonallisuutta, samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Ryhmäyttämisen positiivisia vaikutuksia ryhmälle ovat muun muassa yhteistyön helpottuminen, erilaisuuden hyväksyminen, ryhmään sitoutumisen vahvistuminen, itsetunnon tukeminen sekä yhteisöllisyyden tunne. Turvallisessa ryhmässä työskentely helpottuu ja ryhmä pystyy keskittymään sen tavoitteeseensa. (Jääskeläinen, 2022, s. 45–48.)

4.2 Ohjaajan merkitys nuorisovaltuustoryhmän toiminnassa

Ryhmän toiminnan tärkeimpänä edellytyksenä on turvallisuuden tunne. Turvallisuudentunteella tarkoitetaan sitä, että jokainen ryhmän jäsen kokee, että voi olla oma itsensä ryhmässä ilman pelkoa torjutuksi tulemisesta. (Aalto, 2000, s. 16.) Tavoitteellisen toiminnan lisäksi ryhmän ohjaajan tehtävä on luoda turvallisuutta toiminnallaan ja olemuksellaan. Ohjaajan toiminnalla on merkittävä vaikutus turvallisuuden tunteen luomiseen ryhmän kehityksen vaiheissa. (Aalto, 2000, s. 74.) On luonnollista, että jokaisella meillä on omat tarpeemme, tunteemme ja odotuksemme ryhmässä työskentelylle. Helposti myös alamme spekuloidaan erilaisia tilanteita, jotka voivat luoda esteitä ryhmässä toimiseen. Jos ryhmä jää ilman tukea ja sen sisällä kytee väärinymmärryksiä, voi ryhmän toiminta olla negatiivista ja toimimatonta. (Jääskeläinen, 2022, s. 30.) Omalla toiminnallaan ohjaaja tukee, opastaa ja mahdollistaa ryhmän toimintaa. Ohjaajan myönteinen asenne ryhmää kohtaan ja myönteisen palautteen antaminen ryhmän toiminnasta on ensiarvoisen tärkeä ryhmänohjaajan ominaisuus. Ohjaajan tulee osata ottaa ryhmä vastaan ilman ennakoasennetta sen toimivuudesta tai ryhmän jäsenten ominaisuuksista. (Aalto, 2000, s. 75.)

Nuorisovaltuuston toiminnassa ohjaajan rooli on merkittävä. Ohjaaja tukee, kuulee ja toimii nuorisovaltuuston toiminnan takaamiseksi. Yleisesti nuorisovaltuuston ohjaajana toimii kunnan työntekijä, esimerkiksi nuorisotyöntekijä tai nuoriso-ohjaaja. Nuorisovaltuuston ohjaajan toimii linkkinä nuorten ja kunnan hallinnon välillä. Hyvä ohjaaja ei kuitenkaan vaikuta liikaa nuorten toimintaan, vaan ennemminkin tukee ja opastaa nuoria konkretisoimalla päätöksenteon vaiheita ja niiden prosesseja. Nuorisovaltuuston ohjaajan on siis hyvä olla tietoinen kunnan päätöksenteon kulusta ja toki myös nuorten ryhmien kanssa työskentelystä. Pelkästään ohjaajan vastuulla ei kuitenkaan voi olla se, että nuorisovaltuustolaiset ymmärtävät kunnallista päätöksentekoa ja saavat oman äänensä kuuluviin. Nuorisovaltuustolaisten perehdyttämiseen tulee sitouttaa ohjaajan lisäksi kunnan viranhaltijoita ja päättäjiä. Viranhaltijoiden ja päättäjien rooli

nuorisovaltuustolaisten tukijana voi olla esimerkiksi lautakunnissa ja valtuustossa nuorisovaltuuston jäsenen huomioiminen ja opastaminen. (Castrén, ym. 2016. s 16–17.)

Vuoden 2022 nuorisovaltuustoselvityksen mukaan 47 prosenttia vastanneista nuorisovaltuustolaisista kertoo, että kunnassa on käytössä kummivaltuutettu. Kummivaltuutettu on ohjaajan lisäksi nuorisovaltuustojen liiton suosittama tuki nuorisovaltuustolaisille lautakunta- ja valtuustotyöskentelyn sujuvoittamiseksi. Pelkästään kokouksissa käytettävä kieli voi olla nuorelle hankala ymmärtää ja tässä kummivaltuutettu on nuorisovaltuuston ohjaajan lisäksi nuoren apuna ja tukena. Kummivaltuutetut voivat olla nuoren tukena myös muiden kokouskäytäntöjen opettelemisessa ja sisäistämisessä. (Tervala, 2022.)

Vuosina 2018–2020 totutettiin KUUMA-kuntien nuorisovaltuustojen ohjaajille oma käsikirja Osaamista osallisuuteen- hankkeen tuotoksena. KUUMA-kuntia edustavat Hyvinkää, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula sekä Vihti. (KUUMA-seutu, n.d.). Hanketta koordinoi Keravan nuorisopalvelut. Hankkeen tavoitteena oli tukea nuorten osallisuutta vaikuttamisen näkökulmasta ja kouluttaa nuorisovaltuustolaisia sekä muita vaikuttamisesta kiinnostuneita nuoria. Hanke kokosi yhteen 10 kunnan nuorisovaltuustojen ohjaajat ja nuoret luomaan käsikirjaa nuorisovaltuustojen toiminnasta. Käsikirjan yhtenä tärkeänä tarkoituksena oli kerätä nuorisovaltuustolaisilta kokemuksia siitä, millaisia ominaisuuksia hyvällä nuorisovaltuuston ohjaajalla on. Vastauksia kyselyssä oli noin 150 nuorisovaltuustolaiselta, ja vastauksissa nousivat seuraavat ajatukset siitä, millainen hyvä nuorisovaltuuston ohjaaja on:

- Häneen on helppo saada yhteys, ja pitää myös itse yhteyttä
- Motivoi, kannustaa ja kuuntelee
- Rento, huumorintajuinen, avoin
- Oikeudenmukainen, luotettava ja rehellinen
- On nuorten puolella, mutta kuitenkin asiantunteva

Käsikirjaan kootuissa avoimissa vastauksissa korostuivat nuorisovaltuuston ohjaajalle tärkeinä asioina seuraavat lainaukset:

Motivoitunut, kiinnostunut työstään, hoitaa tehtävänsä hyvin ja ajoissa. Kuuntelee ja kunnioittaa, vastuullinen ja mukava. Auttavainen ja nuorten puolella, huolehtiva.

Avaa hankalaa termistöä ja kääntää poliittiset asiat suomen kielelle.

Ohjaaja voi olla aktiivisesti nuvan toiminnassa mukana, mutta antaa vastuun kuitenkin itse valtuutetuille.

(Nuvaohjaajan käsikirja, 2020.)

4.3 Nuorisovaltuusto ryhmänä

Nuorisovaltuustot koostuvat pääsääntöisesti alaikäisistä nuorista ja niiden toiminta muotoutuu nuorten ikärakenteen, persoonallisuuksien taustojen ja elinympäristöjen mukaan. Nuorisovaltuusto ja eri nimityksillä kulkevat nuorten vaikuttajaryhmät ovat aina omannäköisiä, mikä tekee niistä arvokkaita yhteisöjä. Nuorisovaltuustojen toiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden osallistua päätöksentekoon ja tuoda esiin omia näkemyksiään. Tämä osallisuus tukee nuorten yhteisöllisyyttä ja antaa heille mahdollisuuden tulla kuulluiksi turvallisessa ympäristössä. Parhaimmillaan nuorisovaltuusto on nuorella osallisuutta tukeva yhteisö, johon kuulua ja tulla kuulluksi. Nuorisovaltuustojen monimuotoisuus ja persoonallisuus tekevät niistä tärkeän osan nuorten vaikuttamista ja osallisuutta. Kahta samanlaista nuorisovaltuustoa tuskin on, sillä niiden toiminta muotoutuu aina nuorten ikärakenteen, persoonallisuuksien, taustojen ja elinympäristöjen kautta (Castrén, ym., 2016, s. 4.)

Nuorisovaltuustoryhmän koostuessa eri-ikäisistä, pääsääntöisesti 13–17-vuotiaista nuorista, on selvää, että ryhmässä on erilaisuutta. Nuorisovaltuustoryhmälle tärkeää on sujuva vuorovaikutus, jotta jokainen nuori saa oman äänensä kuuluviin nuorisovaltuuston toiminnassa. Nuorten kanssa toimittaessa tähän tarvitaan ohjaajan apua ja tukea, jottei erilaiset tulkinnat ja ennakkoluulot valtaa alaa nuorisovaltuuston toiminnassa. (Jääskeläinen, 2022, s. 30.)

Kuten jokaiselle ryhmälle on ominaista, ryhmässä muodostuu rooleja. Nuorisovaltuuston toiminnassa rooleille haasteiksi nousee esimerkiksi puheenjohtajan rooli, joka on läsnä koko nuorisovaltuuston toiminnan aikana. Toimivan ryhmän peruseriaatteena on ryhmän jäsenten mahdollisuus toimia ryhmässä omana itsenään ja puheenjohtajan roolista voi helposti tulla liian yksipuolinen. Toimintaa hallitsevan puheenjohtajan rooli voi jarruttaa koko ryhmän toimintaa ja vaikuttaa ilmapiiriin negatiivisesti. (Jääskeläinen, 2022, s. 40.) Hyvä puheenjohtaja onkin ryhmässä kuten hyvä johtaja, vaikka nuorisovaltuuston toiminnan vetovastuussa ovatkin sen ohjaajat. Hyvän johtajan ominaisuuksiin kuuluu esimerkiksi aktiivinen kuuleminen, yhteistyö, luottamus ja oikeudenmukaisuus. (Nissinen, 2017.)

Nuorisovaltuustojen ja muiden nuorten vaikuttajaryhmien haasteena on nuorille yleistynyt tapa osallistua vaikuttamistoimintaan ennemminkin yksin kuin ryhmässä. Vaikuttaminen muun muassa sosiaalisessa mediassa koetaan nuorten mielestä olevan riittävää vaikuttamista, jonka voi suorittaa sitoutumatta ryhmätoimintaan. (Happonen & Kiilakoski, 2025, s. 57–58.) Suurimpina motiiveina yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ovat itselleen tärkeisiin asioihin vaikuttaminen ja yhteiseen hyvään osallistuminen. Vaikuttamiseen osallistumattomuutta taas perustellaan ajanpuutteella, mielekkäiden vaikuttamiskeinojen olemattomuudella ja sillä, että toimintaan ei ole pyydetty mukaan. Ja vaikka nuoret kokevat, että poliittinen vaikuttaminen on tehokasta, ei siihen haluta lähteä mukaan. (Lötjönen, 2017, s. 130.) Kohti nuorten hyvinvointialueita -hankkeen tulosten mukaan nuorisovaltuustojen haasteina ovat myös se, että nuorisovaltuusto ei välttämättä tavoita haavoittuvimmissa asemissa olevia nuoria ja näin ollen nuorisovaltuustot eivät edusta kaikkia nuoria. Haasteiksi mainittiin myös pitkät välimatkat ja aikataulut kokouksien osalta sekä jäsenten vaihtuvuus. Osallisuustoimijoiden riittävyys nousi myös hankkeen tuloksissa haasteeksi, henkilöstöä ja työaikaa toiminnan ylläpitämiseen nähtiin olevan liian vähän. (Nuorten Akatemia, 2025.)

5 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT JA TOTEUTUS

5.1 Aineiston keruumenetelmät

Opinnäytetyöni tutkimusmenetelminä ovat määrälliset ja laadulliset tutkimusmenetelmät. Määrällinen, eli kvantitatiivinen tutkimus työssäni toteutettiin kyselylomakkeen muodossa. Kvantitatiivisen tutkimuksessa tutkimusaihetta kuvataan numeroiden ja tunnuslukujen avulla, se pitää sisällään tietoa siitä, miten asiat eroavat tai yhdistyvät toisiinsa. Kvantitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on vastata esimerkiksi kysymyksiin: kuinka paljon, kuinka moni ja kuinka usein. (Vilka, 2007, s. 14.) Laadullista, eli kvalitatiivista tutkimusta toteutin osallistavalla työpajalla Padlet-seinän avulla sekä kyselytutkimuksen avoimien vastauksien kautta. (Oppari-Boost, 2024.) Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteenä on se, että perustuu vuorovaikutukseen eikä se perustu varsinaisesti lukumääräiseen tietoon. Laadullinen tutkimus voi kuitenkin ottaa viittauksia esimerkiksi erilaisista tilastoista ja hyödyntää niitä pohdinnassaan. (Kallinen, T. & Kinnunen T., 2021.) Näiden menetelmien tarkoituksena oli kartoittaa kattava otos nuorisovaltuustolaisten ja nuorisovaltuustojen ohjaajien näkemyksistä toimintaan sitoutumiseen ja sen parantamiseen.

Aineiston keräämisen tavaksi päädyin kyselyyn sen tavoitavuuden ja anonymiteetin takaamisen vuoksi. Vaikka kysely ei varsinaisesti sisältänyt arkaluontoisia kysymyksiä, oli tärkeää, että vastaaja jää tuntemattomaksi. Etenkin tarkisteltaessa nuorisovaltuustolaisia, oli tärkeää, että istuvan nuorisovaltuuston jäseniä ei voi tunnistaa vastauksien perusteella. Tämän takia toimitin nuorisovaltuustolaisille suunnatun kyselyn kaikille vuosina 2019–2025 nuorisovaltuuston toimintaan osallistuneille.

Nuorisovaltuustolaisille ja nuorisovaltuuston ohjaajille suunnatun kyselyn toteuttamisessa tiedostin kuitenkin riskin siitä, että vastausprosentti voi jäädä alhaiseksi ja vastauksien saaminen voi viedä aikaa. (Vilka, 2015, s. 94.) Kyselyn havaintoyksiköinä olivat nuorisovaltuustolaiset ja nuorisovaltuustojen ohjaajat, jotka loivat tutkimuksen perusjoukon, jonka vastauksista aineiston analyysi tehtiin (Vilka, 2007, s. 51).

5.2 Kysely ja työpaja nuorisovaltuustolaisille

Toteutin nuorisovaltuustolaisille kyselyn, jonka tarkoituksena on kartoittaa nuorisovaltuuston toimintaan osallistumisen syitä ja motiiveja. Kysely tarkastelee sitä, kokeeko nuori saaneensa tarvittavan tuen ryhmältä ja sen ohjaajalta oman päämääränsä tavoittamiseksi nuorisovaltuustolaisena. Kysely sisälsi monivalintakysymyksiä sekä avoimia vastausmahdollisuuksia. Kyselyllä kerättiin myös tietoa siitä, minkälaista tukea nuorisovaltuustolainen kaipaisi nuorisovaltuuston ohjaajalta/ohjaajilta. Kysely toimitettiin nuorisovaltuustolaisille sähköpostitse tai WhatsAppilla (gr-koodi). Kysely toteutettiin Webropol-ohjelmalla. Kysely toteutettiin maaliskuun 2025 lopussa ja nuorisovaltuustolaisten vastausaika kyselyyn oli yksi viikko. Jo suunnitelmavaiheessa oli kuitenkin tiedostettava kyselyyn liittyvät haasteet. Haasteina kyselyssä voivat olla se, ymmärtääkö vastaaja kysymyksen tarkoitusperää tai onko kyselyyn vastaaja motivoitunut vastaamaan kyselyyn huolellisesti (Ojasalo ym., 2015. s. 123–124).

Nuorisovaltuustolaisille suunnattu sähköinen kyselylomake lähetettiin vuosina 2019–2025 nuorisovaltuuston toiminnassa mukana olleille nuorille maaliskuun 2025 lopussa. Kyselyn vastaamiseen annettiin kahdeksan päivää aikaa. Kyselyn mukana toimitin saatesanat osallistujille (Liite 1.), tutkittavien informointilomakkeen (Liite 2.), sekä alle 15-vuotiaiden tutkittavien suostumuslomakkeen huoltajille (Liite 3). Nuorisovaltuustolaisten kysely sisälsi kymmenen kysymystä, joista neljä kysymystä oli pakollisia avoimia vastauksia. Kysely lähetettiin noin kuudellekymmenelle nuorisovaltuustossa toimineelle nuorelle. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 11 kappaletta.

Työpajassa tarkoituksena oli työstää yhdessä nuorisovaltuuston kanssa sille toimivaa ryhmäytymisen vuosikelloa. Työskentely toteutettiin Padlet-seinän avulla verkkotyöskentelyllä sijoittamalla ryhmäytymistoiveet nuorisovaltuuston kaksivuotisen kauden kuukausille. Työpajatyöskentely tiedon keräämisen välineenä on etenkin nuorisovaltuustolaisten kanssa tärkeää siksi, että nuori kokee tuleensa kuulluksi ja että hänen mielipiteellään on väliä (Kallinen & Pirskanen, 2022, s. 25). Työpajalla luotiin myös konkreettista tietoa nuorten toiveista ja kehitysehdotuksista nuorisovaltuuston ryhmäytymistoiminnan vakiinnuttamiseksi. Työpajatyöskentelyn haasteena on se, miten hyvin osallistujat ovat sitoutuneita toiminnan kehittämiseen. Tähän asiaan voi vaikuttaa nuoren kiinnostus aihetta kohtaan, mieliala, turvallisen tilan tunne tai vaikkapa mahdollinen palkinto osallistumisesta. (Kallinen & Pirskanen, 2022, s. 65.)

5.3 Kysely nuorisovaltuustojen ohjaajille

Kyselyllä nuorisovaltuuston ohjaajille kartoitin tietoa siitä, miten eri kunnissa nuorisovaltuuston ryhmäytyminen toteutetaan. Onko kunnilla käytössään jo valmiita ryhmäytymisen pohjia, joita ohjaustyössä hyödynnetään? Kyselyllä keräsin tietoa myös nuorisovaltuustojen ohjaajien kokemuksia rakenteista, jotka vaikuttavat nuorisovaltuustolaisten toimintaan sitoutumiseen. Näitä rakenteita voivat olla esimerkiksi kokouspalkkiot nuorisovaltuuston ja lautakuntien kokouksista. Kysely toteutettiin Webropol-alustalla. Nuorisovaltuustolaisten ja nuorisovaltuuston ohjaajien kokoamisen tuotoksen kautta muodostan molempia palvelevan tuotoksen, joka on helppo jalkauttaa toimintaan.

Nuorisovaltuustojen ohjaajille lähetin kyselylomakkeen sähköpostitse maaliskuun 2025 lopussa. Aikaa kyselyyn vastaamiseen annettiin 12 päivää aikaa. Hyödynsin kyselyn toteuttamiseen verkostoani nuorisovaltuustojen ohjaajista, mutta lisäsin vastaanottajalistaan myös verkoston ulkopuolisia ohjaajia. Verkoston ulkopuolisten vastaanottajien lisäämisen tavoitteena oli kattavampi vastausmäärä ja näkemyksien monipuolisuus. Kyselyn vastaanotti noin 30 nuorisovaltuustojen ohjaajaa. Vastauksia kyselyyn tuli 18 kappaletta.

Sähköinen kysely toimitettiin nuorisovaltuustojen ohjaajille saatesanojen (Liite 1.) sekä ohjaajille suunnatun tutkittavien informointikirjeen kera. Kysely sisälsi 13 kysymystä, joista kolme olivat pakollisia avoimia vastauksia. Kysely painottui nuorisovaltuuston sitoutumiseen, mutta koin tärkeäksi tarkistella kyselyn avulla myös sitoutuneen nuorisovaltuustolaisen ja nuorisovaltuuston ohjaajan ominaisuuksia, motiiveja (esimerkiksi kokouspalkkiot), ryhmäytymisen keinoja ja kehittämiskohteita.

5.4 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Tutkimusetiikalla tarkoitetaan hyvän tieteellisen käytännön noudattamista. Hyvä tieteellinen käytäntö takaa sen, että tutkimuksen aineisto ja tulokset eivät ole haitaksi tutkittavien kohde-ryhmälle tai yhteisölle. (Vilkka, 2007. s. 90.) Hyvän tieteellisen tutkimuksen lähtökohtina ovat rehellisyys, huolellisuus ja tarkkuus koko tutkimusprosessin aikana (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2024).

Opinnäytetyötäni varten hain tutkimuslupaa Nurmijärven kunnalta maaliskuussa alussa 2025. Tutkimuslupahakemus sisälsi tutkimussuunnitelman, tutkimustiedotteen, aineistonhallintasuunnitelman, tietosuojaselosteen, aineistonkeruumateriaalin ja tutkittavien informointi- ja

suostumuslomakkeet. Kunnan sivistystoimen johtaja hyväksyi tutkimuslupahakemukseni maaliskuun 2025 loppupuolella.

Eettisten periaatteiden mukaisesti työ toteutettiin niin, ettei se aiheuta haittaa tai riskejä tutkitavalle kohderyhmälleen. Jokaisen tutkimukseen osallistuvan itsemääräämisoikeus sekä henkinen -ja fyysinen turvallisuus oli turvattu opinnäytetyötä tehdessä. (Kallinen & Pirskanen, 2022, s. 183–184.) Opinnäytetyössäni tietoa kartoitettiin anonymisti, eikä kyselyissä kysytty esimerkiksi vastaajan ikää, sukupuolta, työnantajaa tai asuinpaikkakuntaa. Jokainen tutkittava osallistui tutkimukseen vapaaehtoisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019.) Nuorisovaltuustolaisille suunnattu kysely lähetettiin myös aiempina kausina nuorisovaltuuston toiminnassa olleille edustajille. Tällä tavoin kyselyn tuloksien julkaisussa pystyttiin takaamaan anonymiteetti istuvan nuorisovaltuuston jäsenille.

Opinnäytetyössäni huomioin sen, että yli 15-vuotias voi itse antaa suostumuksensa tutkimukseen osallistumiseen. Kaikille tutkimukseen osallistuville toimitettiin informointilomake tutkimuksesta. Tutkimukseen osallistuvien alle 18-vuotiaita tuli toimittaa informointilomake myös huoltajilleen ennen tutkimukseen osallistumista. Alle 15-vuotiaita nuorisovaltuustolaisia ohjeistettiin esittämään suostumuslomake myös huoltajilleen ja varmistamaan huoltajien suostumus osallistumisesta. Suostumukset keräsin sähköisesti tai puhelimitse huoltajilta. Mikäli huoltaja tai nuori ei antanut suostumistaan osallistumiseen, hänen vastauksiaan ei hyödynnetty. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019.)

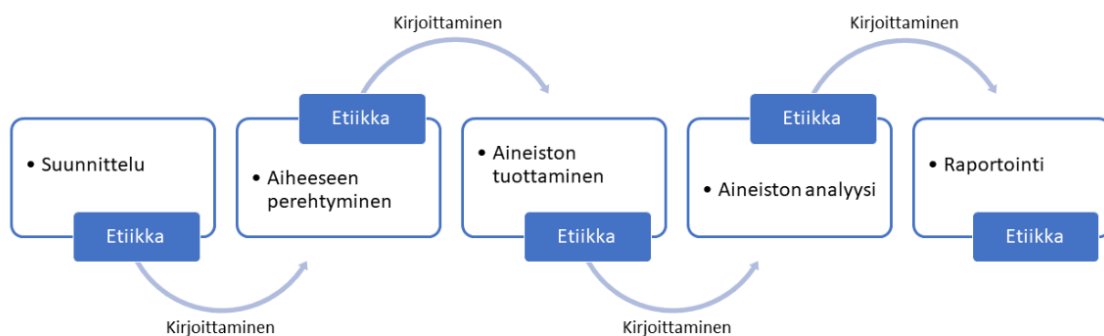
Aineiston pätevyydellä, eli validiteetilla opinnäytetyössäni tarkoitetaan sitä, miten kyselyyn vastanneet ovat ymmärtäneet kyselyn kysymykset ja niiden tavoitteet. Tulosten luotettavuus, eli reliabiliteetti taas täsmentää tulosten tarkkuutta. Nämä kaksi yhdessä luovat työn kokonaisluottavuuden. (Vilka, 2015, s. 193–194.) Kerätyn aineiston pätevyden ja luotettavuuden taakamiseksi pyrin luomaan mahdollisimman selkokiekisiä kysymyksiä, joissa olisi mahdollisimman vähän tulkinnanvaraa. Kyselyiden lineaarisia- ja monivalintakysymyksiä käsiteltiin työssäni sellaisenaan, kuten vastaajat ovat vastanneet. Jokaista avointa vastausta ei kuitenkaan voimut sisällyttää työhön. Kirjatut avoimet vastaukset ovat otoksia, jotka tukevat kyselyissä nousseita pääteemoja ja niiden sisältöä.

6 TULOKSET JA ANALYYSI

6.1 Aineiston analyysi

Kyselyiden ja työpajan valmistuttua siirryin aineiston analyysiin tutustumalla huolellisesti aineistoon ja luomalla siitä kokonaisuutta. Opinnäytetyössäni aineistoa keräsin pääasiallisesti laadullisilla menetelmillä, joihin lukeutui kyselylomakkeen avoimet vastaukset ja verkossa toteutettu työpaja. Laadullisella sisällön analyysillä tarkoitetaan sitä, minkälaisia teemoja, aiheita tai asioista aineisto kertoo. Sen tarkoituksena on luoda selkeä sanoitettu kuvaus tutkittavasta aiheesta. Opinnäytetyössäni laadullinen sisällönanalyysi soveltui siis kyselylomakkeen avoimien vastausten tekstien analyysiin sekä työpajan vastausten analysoimiseen. Sisällönanalyysin pääpainona on luoda aineistosta kattava kuvaus, jota voi tarkastella käsitteellisesti sekä tilastollisesti. Määrällisesti kerättyä aineistoa esitetään opinnäytetyössä sellaisenaan ja sen tuloksia avataan tekstiosuuksissa, sisällönanalyysia hyödyntäen. (Vuori, 2021.)

Aloitin aineiston analyysin tulostamalla kyselyiden vastaukset paperiversioksi, joiden avulla oli minulle helpompaa hahmottaa vastauksien määrää, eroja ja yhteneväisyyksiä. Tämän jälkeen luin aineistoa huolellisesti ja kirjasin ylös muistiinpanoja päällimmäiseksi nousvista havainnoistani. Tutustuttuani aineistoon huolellisesti merkitsin eri väreillä aineistossa nousseet yhteneväisyydet ja vastausten pääpainot. Näin nostin kyselyiden vastauksista kolme pääteemaa. (Juhila, 2021.) Nuorisovaltuuston kyselyn pääteemoiksi nousivat nuorisovaltuuston toimintaan osallistumisen motiivit ja vaikuttavuus, toiminnassa saatu tuki ja toiveet toiminnalle. Nuorisovaltuustojen ohjaajille suunnatun kyselyn pääteemoiksi nousivat nuorisovaltuuston ohjaus, nuorisovaltuuston valintatapa sekä ryhmäytymistoiminnan kehittäminen.

Kuvio 2. Malli tutkimusprosessin kulusta. (Günther, K. & Hasanen, K. 2021).

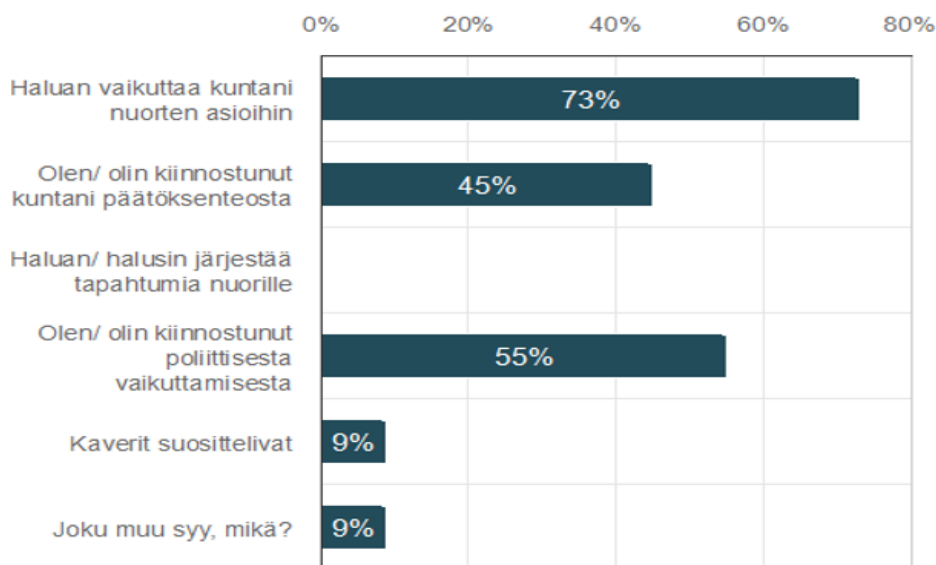
6.2 Nuorisovaltuuston näkemykset toiminnasta

Nuorisovaltuustolle suunnattu kysely sisälsi yhteensä 10 kysymystä, joista puolet olivat avoimia vastauskenttiä, kolme kysymystä sisälsi monivalintakysymyksen ja kaksi kysymystä, joissa oli 1–6 vastausvaihtoehtot lineaarisesti. Kyselyn pääteemoja olivat nuorisovaltuustolaisten motiivit toimintaan osallistumiseen ja toiminnan vaikuttavuus, nuorisovaltuustolaisen saama tuki toiminnassa sekä toiveet toiminnan kehittämiseksi.

Ensimmäinen monivalintakysymys pureutui niihin syihin, miksi nuorisovaltuuston toimintaan oli haluttu osallistua. Suurimmaksi syyksi nuorisovaltuustoon liittymiseen nousi ehdottomasti halu vaikuttaa kunnan nuorten asioihin, vastaajista 8/11 olivat sitä mieltä. Seuraavaksi suurimman vastausmäärän 6/11 sai kiinnostus poliittisesta vaikuttamisesta.

Miksi halusit nuorisovaltuustoon? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

Vastaajien määrä: 11, valittujen vastausten lukumäärä: 21

Kuvio 3. Nuorisovaltuustolaisten vastaukset siitä, miksi halusivat nuorisovaltuuston toimintaan

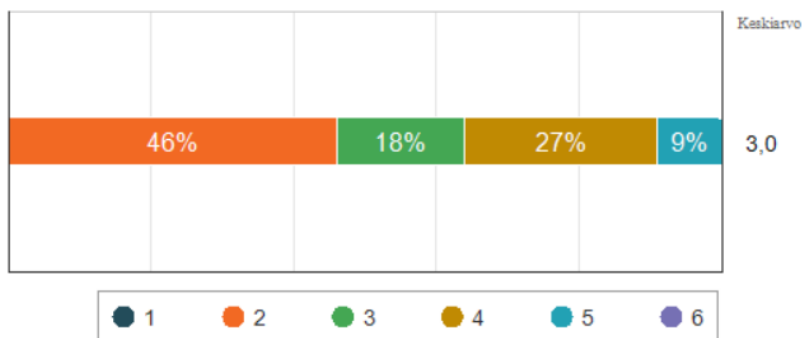
Samoihin teemoihin palattiin seuraavassa avoimessa kysymyskentässä kysymyksellä ”Mihin asioihin haluat/halusit vaikuttaa nuorisovaltuustolaisena?” Myös avoimet vastaukset tukivat sitä, että nuorilla oli vahva halu vaikuttaa ja olla parantamassa kunnan nuorten asioita.

Nuorisovaltuustolaisena halusin kokonaisvaltaisesti vaikuttaa ja etenkin tuoda nuorten ääntä sekä mielipiteitä kuuluviin kunnallisessa päätöksenteossa

Halusin vaikuttaa nuorille tarjottavien mielenterveysresurssien määrään ja laatuun ollessani itse monen palvelun kokemusasiantuntija

Nuorisovaltuustotoiminnan vaikuttavuutta kysyttiin nuorilta kysymyksellä siitä, miten hyvin he ovat mielestään päässeet vaikuttamaan kunnan asioihin nuorisovaltuustolaisina. Lähes puolet (5/11) vastaajista kokivat, että ovat päässeet vaikuttamaan kunnan asioihin huonosti. Yksi vastaaja kuitenkin koki päässeensä vaikuttamaan asioihin erittäin hyvin. Yksikään vastaajista ei kokenut vaikuttavuutta erittäin huonoksi ja vastausvaihtoehto ”en osaa sanoa” ei saanut myöskään yhtään vastausta.

Koen, että nuorisovaltuustolaisena olen päässyt vaikuttamaan kuntani asioihin (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
Vastaajien määrä: 11

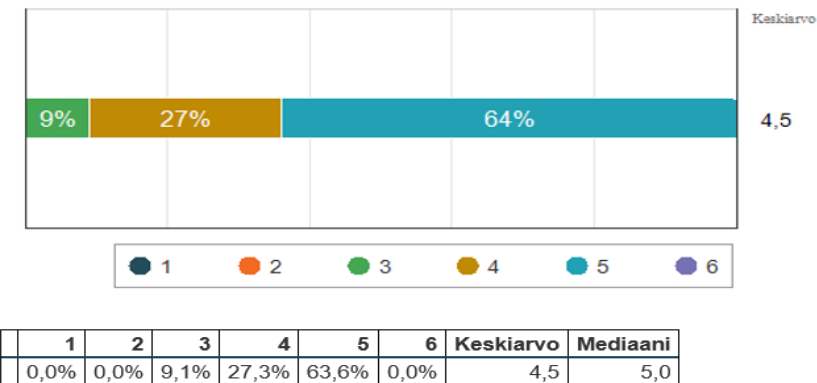

	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
	0,0%	45,4%	18,2%	27,3%	9,1%	0,0%	3,0	3,0

Kuvio 4. Nuorisovaltuustolaisten vaikuttavuus kunnan päätöksenteossa

Nuorisovaltuustolaisten mielestä nuorisovaltuustossa pystyttiin vaikuttavuudesta huolimatta toimimaan omana itsenään. Vastaajista suurin osa (10/11) kokivat, että on voinut olla oma itsensä nuorisovaltuuston toiminnassa ja vain yksi vastaaja koki omana itsenään olon kohtalaisesti. Huonosti tai erittäin huonosti vastanneita ei ollut yhtäkään.

Olen pystynyt toimimaan nuorisovaltuustossa omana itsenäni (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
Vastaajien määrä: 11

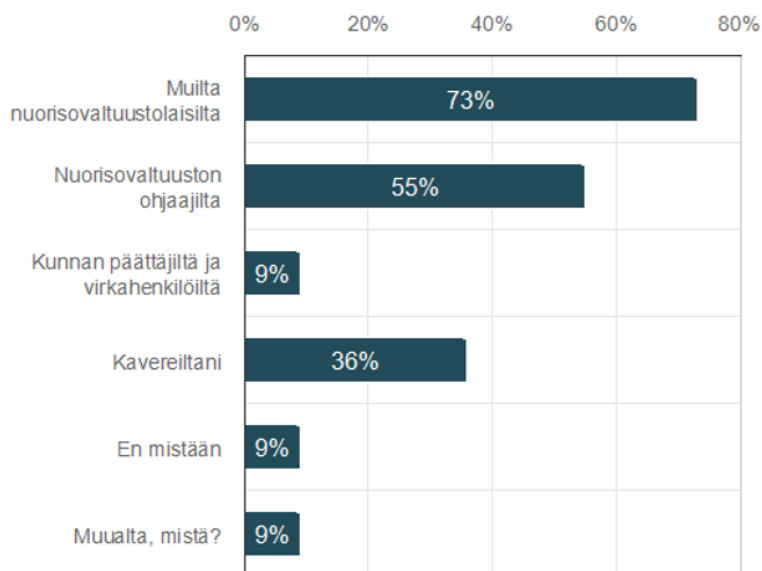

Kuvio 5. Nuorisovaltuustolaisten näkemys omana itsenään toimimisena nuorisovaltuustossa

Nuorisovaltuustolle suunnatun kyselyn toisena pääteemana oli nuorisovaltuustolaisten saama tuki toimintaan. Eniten tukea (8/11 vastaajista) nuorisovaltuustolaiset kokivat saaneensa muilta nuorisovaltuustolaisilta ja toiseksi eniten nuorisovaltuuston ohjaajilta (6/11). Vain yksi vastaajista koki, ettei ollut saanut tukea nuorisovaltuuston toimintaan mistään.

Olen saanut/sain tukea nuorisovaltuustossa toimimiseen (voit valita useamman vaihtoehdon)

Vastaajien määrä: 11, valittujen vastausten lukumäärä: 21

Kuvio 6. Nuorisovaltuustolaisten tuki ja mistä se on saatu

Kyselyssä halusin myös selvittää nuorten näkemyksiä siitä, mitkä ominaisuudet tekevät hyvä nuorisovaltuustolaisen ja nuorisovaltuuston ohjaajan. Avoimissa vastauksissa pyydettiin vastaajia listaamaan kolme tärkeintä ominaisuutta nuorisovaltuustolaiselle ja sen ohjaajalle. Nuorisovaltuustolaisten tärkeimmiksi ominaisuuksiksi nousivat rohkeus, sitoutuminen ja aktiivisuus.

Rohkeus avata suunsa ja sanoa asiansa Rohkeus olla omaa mieltä ja Uskallus olla oma itsensä

Sitoutuminen nuorisovaltuuston toimintaan. Aktiivinen kommunikoimaan muiden kanssa niin kokouksissa kuin esimerkiksi valtuuston Whatsapp-ryhmässä. Aito motivaatio päästä vaikuttamaan asioihin ja ottamaan kantaa

Nuorisovaltuuston ohjaajan tärkeimmiksi ominaisuuksiksi nuorisovaltuustolaisten vastauksissa nousi kannustavuus ja nuorten aito kuuleminen, ymmärtäväisyys sekä asiantuntijuus kunnallisessa päätöksenteossa.

Kyky innostaa ja tukea nuoria. Hyvät viestintätaidot ja vuorovaikutus. Empatiakyky.

Läsnäolo. Kuunteleva. Kaikki huomioiva. Erilaisuuden arvostava. Kannustava ja antaa rehellistä palautetta.

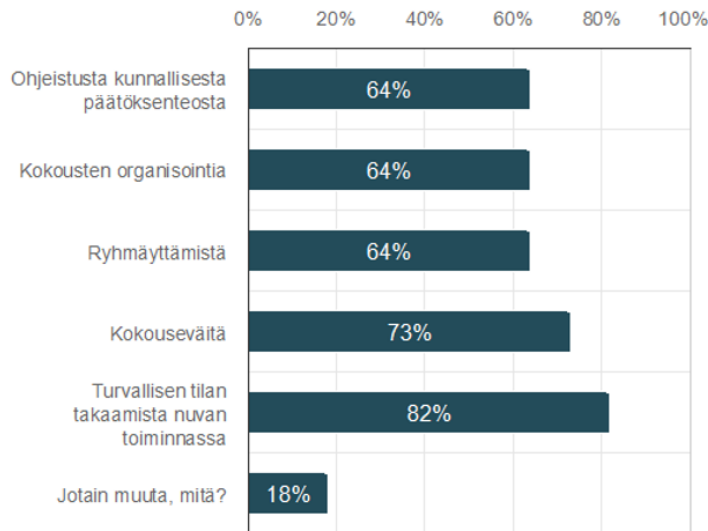
Se, että nuorisovaltuuston ohjaajalta toivottiin kannustavuutta ja ymmärrystä näkyi myös seuraavassa kysymyksessä. Monivalintakysymyksessä nuorisovaltuustolailta kysyttiin sitä, mitä he toivovat nuorisovaltuuston ohjaajalta. Eniten vastauksia (8/11) sai toive turvallisen tilan taakkaamiseksi nuorisovaltuuston toiminnassa. Jokainen vastausvaihtoehto sai kuitenkin vähintään 7/11 vastausta lukuun ottamatta vaihtoehtoa ”Jotain muuta, mitä?” Tekstivastauksissa tähän kohtaan nousivat seuraavat kommentit:

Lisätietojen hankkimista, apua asioiden valmisteluun. Ehdotuksia kunnan ajankohtaisista asioista, mihin kannattaisi ottaa kantaa

Huomioimista

Nuorisovaltuuston ohjaajalta toivon (voit valita useamman vaihtoehdon)

Vastaajien määrä: 11, valittujen vastausten lukumäärä: 40

Kuvio 7. Mitä toivot nuorisovaltuuston ohjaajalta

Kahdessa viimeisessä avoimessa kysymyksessä painotettiin nuorisovaltuuston toiminnan kehittämiseen. Kysymyksissä kysyttiin nuorisovaltuustolaisten toiveita sen yhteiselle toiminnalle, joka sijoittuu varsinaisten kokousten ulkopuolelle. Viimeisessä kysymyksessä toivottiin nuorisovaltuustolaisten kehittämissuhteita koko nuorisovaltuuston toiminnalle, joka pitää sisällään kokoukset, ohjauksen, päätöksenteon ynnä muun nuorisovaltuuston toiminnan.

Nuorisovaltuuston yhteiseen toimintaan vastattaessa pääteemoiksi nousivat ehdottomasti ryhmytyminen ja siihen panostaminen, vapaamuotoisemmat tapaamiset sekä eduskunta- ja muut vierailut.

Yhteistä vapaamuotoista ryhmytymistä, yön yli ryhmytymistä, vaikuttamiskoulutusta, riittävästi aikaa toiminnan ideointiin

Ryhmytyöskentelyä kauden alussa virallisten kokousten lisäksi, jotta ryhmä pääsee tutustumaan toisiinsa. Olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi tunteminen helpottaa paljon kokousten tehokkuudessa ja vapaassa ideoinnissa

Kyselyn viimeisessä avoimessa vastauksessa pyydettiin nuorisovaltuustolaisia vapaalla sanalla kirjaamaan toiminnan kehityskohteista. Vastausten perusteella eniten kehitettävää nuorisoval-

tuuston toiminnassa olisi sen tehtävien jako tasapuolisemmin jäsenien välillä, nuorisovaltuuston näkyvyyden kehittäminen ja kunnan päättäjien kanssa tehtävä yhteistyö. Vastauksissa nousi esille myös nuorisovaltuuston ryhmäytymisen kehittäminen ja ryhmäkeskustelujen tarpeellisuus nuorisovaltuuston kokouksissa.

Nuorisovaltuuston näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, kunnallisessa päätöksenteossa ja yleisesti pitäisi saada enemmän esille. Etenkin nuorten mutta myös aikuisten olisi hyvä tietää nuorisovaltuustosta ja sen ajankohtaisesta toiminnasta enemmän.

Jakaa nuorisovaltuuston tehtävät enemmän jäsenien välillä

Kokouksissa voisi olla enemmän ryhmässä keskustelua ja muutenkin kysymyksiä nuorisovaltuuston jäseniltä eikä niin paljon kuuntelemista vain.

Nuorisovaltuustolaisten vastauksissa näkyy vahva halu vaikuttamistoimintaan osallistumiselle. Tahto kunnan nuorten asemaan vaikuttamiseen, kiinnostus päätöksenteosta ja poliittisesta vaikuttamisesta olivat nuorisovaltuuston toimintaan hakeutumisen suurimmat motiivit. Vastauksissa nousi esille myös nuorille tarjottavien palveluihin, kuten mielenterveyspalveluihin ja harrastusmahdollisuuksiin vaikuttaminen. Nuorisovaltuustolaiset kokivat saavansa eniten tukea toiminnassa muilta nuorisovaltuustolaisilta, joka kertoo myös siitä, että ryhmässä on pystynyt toimimaan omana itsenään tuen tarpeen hetkellä. Nuorisovaltuuston ohjaajien ollessa myös merkittävä tuki toiminnassa, toivottiin heiltä ennen kaikkea turvallisen tilan takaamista kokouksissa ja muussa toiminnassa. Kokousten tarjottavien ja organisoimisen lisäksi ohjaajilta toivottiin ohjeistusta kunnallisessa päätöksenteossa ja ryhmäyttämistä. Nuorisovaltuustolaisten vastausten mukaan nuorisovaltuustolaisen itse tulisi olla sitoutunut, rohkea ja aktiivinen vaikuttaja nuorisovaltuuston toiminnassa.

6.3 Nuorisovaltuustojen ohjaajien näkemykset toiminnasta

Nuorisovaltuustojen ohjaajille suunnattu kysely sisälsi 13 kysymystä. Kysymykset jakautuivat niin, että lineaarisia ja monivalintakysymyksiä kyselyssä oli yhteensä 10 sekä avoimia vastauksia kolme kappaletta. Kyselyn pääteemoina olivat nuorisovaltuuston ja sen ohjauksen rakenteet, nuorisovaltuustojen ryhmäytymistoiminta sekä toiminnan kehittäminen.

Ensimmäisessä kysymyksessä tarkasteltiin nuorisovaltuustojen valintatapaa. Vastaajista suurin osa (11/18) kertoi, että kuntansa nuorisovaltuusto on valittu vaaleilla. Muita valintatapoja oli käytössä seuraavaksi eniten vastanneilla (6/18). Muiksi valintatavoiksi mainittiin sopuvaalit,

joissa on vähemmän tai juuri tarvittava määrä paikkojen täyttämiseksi. Joissain nuorisovaltuustoissa käytössä oli myös hakemuksella hakeminen nuorisovaltuuston toimintaan.

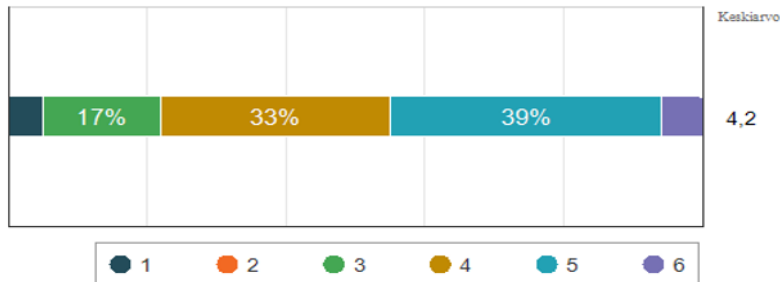
Seuraavassa kysymyksessä kysyttiin nuorisovaltuustolaisten mahdollisesta kokouspalkkiosta. Vain pari vastausta (2/18) totesi sen, ettei nuorisovaltuustolaiset saaneet kokouspalkkioita omista kokouksistaan. Kysymyksen tarkennuksena oli myös mahdollisten kokouspalkkioiden rahallinen määrä. Määrät kokouspalkkioissa olivat suuria, jopa useita satoja euroja, etenkin kun osa nuorisovaltuustoista ei saanut kokouspalkkioita lainkaan. Pienimmillään kokouspalkkiot kerrottiin olevan rivijäsenillä 10 euroa/kokous ja suurimmillaan 185 euroa/kokous. Myös puheenjohtajien palkkioissa oli eroja ja pienimmillään palkkio oli 15 euroa/ kokous ja suurimmillaan 305 euroa kokoukselta. Yleisimmillään kokouspalkkioiden suuruus oli vastausten perusteella 30–60 euron välillä.

Kysyttäessä millä henkilöstömäärällä nuorisovaltuustoa ohjataan, yli puolet vastanneista (10/18) kertoivat ohjaavansa nuorisovaltuustoa työparin kanssa. Yhdelläkään vastaajalla ei ollut työtiimiä kanssaan ohjaamassa nuorisovaltuuston toimintaa. Näin ollen hyvin moni nuorisovaltuuston ohjaaja vastaa toiminnasta yksin. Työaika nuorisovaltuuston ohjaajille oli varattu vastaajien mukaan täysin tasaisesti joko alle tai yli 10 % työajasta. Yksi vastaajista kertoi, että työajasta 100 % kuluu nuorisovaltuuston ohjaamiseen, osa vastaajista (4/18) totesivat, että työaika nuorisovaltuuston ohjaamiselle ei ole määritelty.

Nuorisovaltuustojen ohjaajien vastausten mukaan nuorisovaltuuston näkemyksiä kunnassa kuullaan hyvin tai erittäin hyvin. Vain yksi vastasi, että nuorisovaltuustoa kuullaan kunnassa erittäin huonosti ja kohtalaisesti kuultiin kolmen vastaajan mielestä.

Mielestäni nuorisovaltuustomme näkemyksiä kuullaan kunnassamme (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 18

	1	2	3	4	5	6	Keskisarvo	Mediaani
	5,5%	0,0%	16,7%	33,3%	38,9%	5,6%	4,2	4,0

Kuvio 8. Ohjaajien näkemys nuorisovaltuustojen kuulemisesta

Myös nuorisovaltuuston ohjaajilta kysyttiin siitä, mitkä asiat tekevät hyvän nuorisovaltuustolaisen ja nuorisovaltuustojen ohjaajan. Hyvän nuorisovaltuustolaisen kohdalla ohjaajat nimesivät hyvin samoja ominaisuuksia kuin itse nuorisovaltuustolaisetkin. Eniten mainittuja nuorisovaltuustolaisen ominaisuuksia olivat kiinnostus vaikuttamiseen, aktiivisuus ja innostuneisuus.

Aito kiinnostus vaikuttamiseen. Rohkeus ottaa kantaa. Lähtee aktiivisesti mukaan nuvan järjestämiin tapahtumiin ja muuhun toimintaan.

Aktiivisuus, varsinkin kokouksiin ja kokouksiin osallistuminen. Kiinnostus yhteisten asioiden hoitamiseen ylipäänsä. Aloitekyky.

Nuorisovaltuuston ohjaajien tärkeimmiksi ominaisuuksiksi nousi niin ikään ohjaajillakin nuorisotyön ammattitaito, läsnäolokyky ja se, että ohjaaja on nuorisovaltuustolaisten rinnalla kuljija, joka ei tee asioita liikaa heidän puolestaan.

Kuuntelutaito, helposti lähestyttävyyys, luotettavuus

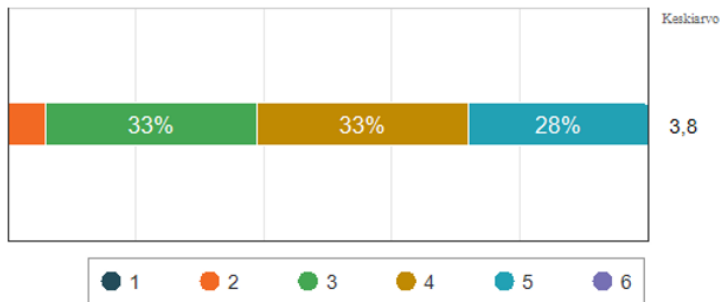
Jokainen nuori tulee kohdata aidosti yksilönä. Pitää tunnistaa ryhmäohjauksen eri puolia. Saada ryhmä toimimaan niin, että on itse ”tarpeeton”.

Nuorisovaltuustojen ohjaajien vastauksissa he kokevat, että nuorisovaltuustolaiset ovat pääsääntöisesti hyvin tai erittäin hyvin sitoutuneita nuorisovaltuuston toimintaan. Sitä mieltä oli

11/18 vastaajista. 6/18 vastaajan näkemyksen mukaan nuorisovaltuustolaiset olivat vain kohtalaisesti sitoutuneita toimintaan.

Nuorisovaltuustolaisemme ovat mielestäni sitoutuneet toimintaan (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 18

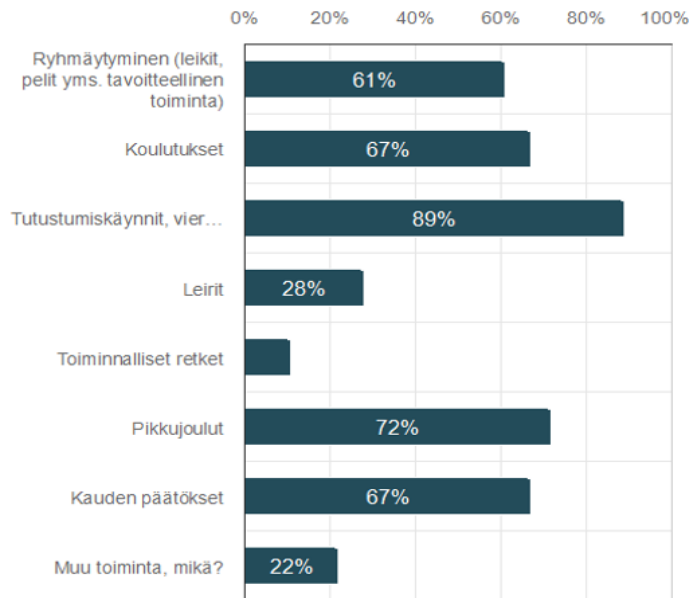
	1	2	3	4	5	6	Keskiarvo	Mediaani
	0,0%	5,6%	33,3%	33,3%	27,8%	0,0%	3,8	4,0

Kuvio 9. Nuorisovaltuuston ohjaajien näkemys nuorisovaltuustoon sitoutumisesta

Kysyttäessä ryhmäytymistoiminnasta yksikään nuorisovaltuuston ohjaaja ei vastannut kyselyssä, että nuorisovaltuustoa ei ryhmäytetä lainkaan sen toiminnan aikana. Yli puolet (10/18) vastaajista kertoi, että nuorisovaltuustoa ryhmäytetään suunnitelmallisesti koko sen kauden aikana. Nuorisovaltuustoilla oli kattavasti erilaista omaa toimintaa kyselyn vastausten mukaan. Eniten mainittiin (16/18) erilaisia tutustumiskäyntejä, vierailuita ja tapahtumiin osallistumista. Vastausvaihtoehtojen lisäksi nuorisovaltuuston omaksi toiminnaksi mainittiin myös ennen kokouksia järjestettävät vapaamuotoiset ”kahvit”, nuorisovaltuuston itsenäisesti järjestämä vapaa-ajan toiminta jäsenilleen sekä loma-ajan toimintaan osallistumisen.

Minkälaista omaa toimintaa nuorisovaltuustolla on kokouksien yhteydessä tai niiden ulkopuolella ulkopuolella? Voit valita useamman vaihtoehdon

Vastaajien määrä: 18, valittujen vastausten lukumäärä: 75

Kuvio 10. Nuorisovaltuustojen ohjaajat ja kokousten ulkopuolinen yhteinen toiminta

Opinnäytetyöni tuotosta, eli nuorisovaltuuston ryhmäytymisen vuosikelloa varten oli oleellista kysyä kyselyssä myös siitä, onko nuorisovaltuustoilla jo olemassa olevaa vuosikelloa. Suurimmalla osalla (10/18) vastaajista kertoi, että nuorisovaltuustolla on käytössään toiminnan vuosikello. Yhdeksän vastaajista kertoi lisäkysymyksessä vuosikellon pitävän sisällään kokousten ja vaikuttamistoiminnan lisäksi nuorisovaltuuston oman ryhmäytymis- ja virkistystoiminnan.

Kyselyn lopuksi nuorisovaltuustojen ohjaajilta toivottiin kehittämissuhteita nuorisovaltuuston toimintaan ja tässä kohtaa sana oli kehittämissuhteiden suhteen. Avoinna vastauksissa suurimmiksi kehityskohteiksi ohjaajien mukaan nousi nuorisovaltuuston ryhmäyttäminen ja yhteinen toiminta, nuorisovaltuuston ohjaamisen jakaminen työparin- tai tiimin kanssa, nuorisovaltuustojen näkyvyys ja tunnettavuus sekä nuorisovaltuuston aktiivisuuden parantaminen niin, ettei työtaakka jäisi pelkästään muutaman aktiivisen nuorisovaltuustolaisen ”harteille”.

Kokousten ulkopuolista ohjausta ja yhteistä toimintaa voisi kehittää. Myös eritasoisesti aktiivisten nuorten ohjaaminen vaatii aikaa ja malleja. Kuinka innostaa vähemmän aktiivisia nuoria ja huolehtia, etteivät aktiivisimmat polta itseään loppuun? Yhteistyötä toisten kaupunkien nuvien kanssa voisi myös aina kehittää ja sitä, miten nuvan toiminnasta viestitään ulospäin vaikuttavasti

Ryhmyttämispäivään osallistuminen olisi tärkeää. Tätä tulisi parantaa pitkin toimintakautta, mutta sitoutumiseen tarvitaan voimavaroja, opiskelu ja harrastukset sekä osa-aikaiset työtehtävät vievät nuorilta vapaa-aikaa. Kokouspalkkio voisi olla porkkana. Nuorille enemmän tunnetta, että heitä kuullaan päättäjien suunnalta ja myös tartutaan heidän ”aloitteisiin”, eivätkä asiat jäisi sanahelinäksi.

Ottaisin itselleni työparin, jonka kanssa jakaa työtaakkaa. Lisäksi tekisin tuon vuosikellon nuorten kanssa.

Nuorisovaltuustojen ohjaajille suunnatun kyselyn mukaan suurin osa nuorisovaltuustoista on valittu vaaleilla ja nuorisovaltuustolaiset saavat kokouksistaan kokouspalkkiota. Kokouspalkkioiden suuruudessa oli hyvinkin paljon eroavaisuutta. Nuorisovaltuustoa ohjattiin eniten työparin kanssa, mutta 44 % vastaajista kertoi ohjaavansa nuorisovaltuustoa yksin. Kehittämisedotuksissa toivottiinkin nuorisovaltuuston ohjaamiselle työparia, jonka kanssa jakaa ohjaamistyötä. Nuorisovaltuuston ohjaajien vastauksissa nousi esille myös se, että usealla vastaajalla ei ollut määritelty sitä, miten paljon työaikaa nuorisovaltuuston ohjaamiseen on varattu. Ohjaajien vastausten mukaan nuorisovaltuustolaisia kuullaan kunnan päätöksenteossa hyvin, joka eroaa paljon nuorisovaltuustolaisten näkemyksestä. Nuorisovaltuuston ohjaajan hyväksi ominaisuuksiksi mainittiin eniten läsnäolo, nuorisotyöllinen ote ja rinnalla kulkeminen. Nuorisovaltuustolaisille tärkeimmiksi ominaisuuksiksi ohjaajat kirjasivat halun vaikuttaa, aktiivisuuden ja sen, että on innostunut oppimaan ja vaikuttamaan. Ohjaajien vastausten mukaan suurimmalla osalla nuorisovaltuustoista on käytössään jo toiminnan vuosikello, joka kattaa myös nuorisovaltuuston ryhmäytymistoiminnan. Vaikka yli puolet vastaajista kertoi, että nuorisovaltuustoa ryhmätetään koko sen kauden aikana, 39 % mukaan ryhmäytymistä tapahtuu vain toiminnan alussa tai satunnaisesti. Nuorisovaltuuston kehittämistoiveiksi ohjaajien vastauksissa eniten esille tuli juuri se työpari toimintaan, ryhmäytymisen kehittäminen ja lisääminen, nuorisovaltuuston tasapuolinen aktiivisuus ja nuorisovaltuuston näkyvyyden lisääminen.

6.4 Nuorisovaltuustolaisten kehittämis ehdotukset omalle toiminnalle - työpaja

Nuorisovaltuustolaisille suunnattu työpaja oli tarkoitus toteuttaa toiminnallisena työpajana nuorisovaltuuston kokouksen yhteydessä. Tämän kokouksen peruunnuttua työpaja toteutettiin verkossa Padlet-seinän avulla. (Liite 6.) Nuorisovaltuustolaisten tehtävänä oli kirjata Padlet-seinälle toiveet kaksivuotisen kauden yhteisestä toiminnasta. Seinän tarkoitus oli painottaa nimenomaan nuorisovaltuuston omaan toimintaan, joka sijoittuu kokousten ulkopuolelle. Ehdotukset

toiminnasta saivat kuitenkin sisältää yhteyksiä vaikuttamistoimintaan, esimerkkinä vaikkapa pikkujoulujen yhteydessä olevaan kokoukseen.

Vaihtoehtona Padlet-seinä oli hyödyllinen sen aikaan ja paikkaan riippumattomuuden vuoksi. Padlet on virtuaalinen työkalu, jonka seinälle voi kerätä esimerkiksi tekstiä, kuvia ja videoita (Padlet 2025). Nuorisovaltuustolaiset pystyivät omaan tahtiinsa anonyymisti kirjaamaan kehittämissuhteensa seinälle. Padlet-linkin lähetin toiminnassa olevalle nuorisovaltuustolaisille huhtikuun 2025 alussa ja vastaamisaikaa sille oli kaksi viikkoa. Viikon jälkeen lähetin nuorisovaltuustolaisille muistutusviestin vastaamisesta. Tiedostettava oli se, että Padlet-työskentely ei todennäköisesti saisi vastauksia yhtä paljon kuin yhteinen toiminnallinen työpaja olisi tuottanut. Nimettömien vastausten vuoksi oli vaikeaa arvioida kuinka moni nuori vastasi Padlet seinälle. Jokaiselle kuukausiparille ei tullut vastauksia lainkaan. Kuukausille oli sijoitettu yhteensä 15 toimintaehdotusta.

Nuorisovaltuustolaisten työpajan vastauksissa nousi esille hyvin konkreettisia asioita yhteiselle toiminnalle. Kauden aloitukselle toivottiin edellisen nuorisovaltuuston kanssa tapaamista ja kokemuksien vaihtoa heidän kanssaan. Ensimmäisen kauden toiveet painottuivat ryhmäytymiseen, ja vastauksissa nousi myös toive yönyli järjestettävän aloituksen puolesta.

Eduskuntavierailu nousi useassa vastauksessa esille ja pikkujoulujen merkitys nuorisovaltuustolaiselle oli merkittävä. Yhteisiä vapaamuotoisia tapaamisia (myös ilman ohjaajia) toivottiin vastauksissa. Konkreettisina toiveina toiminnalle olivat muun muassa Megazone-peli, keilaus, Karting ja ravintolassa syöminen. Toiselle toimintavuodelle ehdotuksia oli kirjattu vähemmän. Yhteistä toimintaa toivottiin eniten kauden lopetukseen, jolloin nuorisovaltuustolaiset pääsisivät yhdessä antamaan palautetta kaudestaan.

7 POHDINTA

7.1 Johtopäätökset

Nuorisovaltuustojen ollessa kirjattuna kuntalakiin, tulee kuntien turvata toiminta, jossa nuoria kuullaan. Kuntalaki velvoittaa kuntia myös huolehtimaan nuorisovaltuustojen toimintamahdollisuuksista, kuten ohjaamisesta ja kokousten organisoinnista. (Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry, n.d.-b.) Pääsääntöisesti tästä toiminnasta vastaa kunnallinen nuorisotyö. Näin ollen työni merkitys nuorisotyön ammattialalle voi olla positiivinen lisä nuorisovaltuustojen ohjaajille. Nuorisovaltuustojen ohjaajien työn tueksi on olemassa jo erilaisia oppaita, kuten Suomen Nuorisovaltuustojen liitolta. Oppaasta löytyy myös materiaalipankki nuorisovaltuustojen ryhmäytymistoiminnan tueksi. (Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry, n.d.-a.) Painotus näissä on kuitenkin pääsääntöisemmin nuorisovaltuustojen vaikuttamistoimintaan, vain sivuuttaen nuorisovaltuustojen ryhmäytymistä. Nuorisovaltuuston ohjaajille suunnatun kyselytutkimuksen mukaan 39 % nuorisovaltuustoille järjestetään ryhmäytymistoimintaa vain kauden alussa tai satunnaisesti. Suunnitellessa nuorisovaltuuston toimintaa opinnäytetyöni tuotos voi olla sellaisenaan käytettävissä, tai sen osia voi lisätä nuorisovaltuuston toimintasuunnitelman osaksi ryhmäytymistoimintaa tukemaan. Nuorisovaltuustojen ohjaajille, eli nuorisotyön ammattilaisille työni tuotos on hyödyllinen lisä, joka on muokattavissa jokaiselle nuorisovaltuustolle omannäköiseksi. Työssäni olen päässyt olemaan osana nuorisovaltuustojen ohjaajien verkostoa, jolle työ jaetaan sen valmistuttua hyödynnettäväksi nuorisovaltuustojen toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Kyselyn vastausten perusteella nuorisovaltuustojen toiminnan positiivisena näkyy se, että nuorisovaltuuston toimintaan pystytään osallistumaan omana itsenään. Nuorisovaltuustolaisilta kysyttäessä, turvallisen tilan luominen koettiin nuorisovaltuuston ohjaajan suurimmiksi tarkoituksiksi. Turvallisen tilan periaatteiden mukaan jokainen kokoukseen tai muuhun toimintaan osallistuvaa ei kohdella eriarvoisesti minkään ominaisuutensa vuoksi. Näitä ominaisuuksia voivat olla esimerkiksi vamma, seksuaalinen suuntautuminen, uskonto, kieli tai ikä. (Työterveyslaitos.fi, n.d.) Omalle nuorisovaltuustollemme olemme jo luoneetkin sille räätälöidyt turvallisemman tilan periaatteet, mutta on huomioitava, että niiden korostaminen ja esiintuominen toiminnassa koetaan tärkeäksi ja toimintaa helpottavaksi.

Nuorisovaltuustolaisten ja nuorisovaltuuston ohjaajien näkemykset siitä, miten nuorisovaltuustoa kuullaan kunnassa jakoivat ajatuksia vahvasti nuorten ja ohjaajien välillä. Nuorisovaltuustolaisten mukaan he olivat päässeet vaikuttamaan kunnan asioihin pääsääntöisesti vain kohtalaisesti tai huonosti, mutta nuorisovaltuustojen ohjaajien mukaan hyvin tai erittäin hyvin. Nuorisovaltuuston toimintaan liittymiseen nuorten suurimpina syinä olivat halu vaikuttaa kunnan nuorten asioihin, kunnan päätöksentekoon ja poliittinen kiinnostus. Nuorisovaltuustolaisten kokemus siitä, että kuuleminen on huonoa, vaikuttaa nuorisovaltuustoon toimintaan osallistumiseen ja sitoutumiseen varmasti negatiivisesti. On siis tärkeää, että nuorisovaltuustolaisilla on konkreettisia vaikutusmahdollisuuksia ja nuorten mielipiteiden kuuleminen on todennettavasti ja selkokielisesti kirjattu sekä tuotu esiin päätöksenteossa.

Nuorisovaltuustolaisten ja nuorisovaltuustojen ohjaajien toiveissa toiminnalle nousi eniten nuorisovaltuustojen aktiivisuus ja ryhmäytyminen. Yhteiseen ryhmäytymispäivään osallistuminen toiminnan alussa ja aiemman nuorisovaltuuston perehdyttäminen uuden aloittaessa koettiin tärkeäksi. Nuorisovaltuustokauden aikana tapahtuva yhteinen toiminta ja ryhmäytymisen ylläpitäminen nähtiin tärkeäksi osaksi nuorisovaltuuston toimintaa.

Nuorisovaltuuston ohjaajista suurin osa (16/18) kertoi nuorisovaltuustolaisten saavan omasta kokoustoiminnastaan kokouspalkkiota. Vaikka kokouspalkkioiden suuruudessa oli isoja vaihtelevaisuuksia, ohjaajien näkemysten mukaan nuorisovaltuustolaiset olivat pääsääntöisesti (11/18) sitoutuneet nuorisovaltuuston toimintaan hyvin tai erittäin hyvin. Vastausten perusteella ei kuitenkaan voi tehdä täydellisesti päätelmää siitä, että nuorisovaltuustolaisten sitoutuminen perustuu kokouspalkkioihin tai niiden suuruuteen. Mielenkiintoista olisi kuitenkin paneutua kokouspalkkioiden vaikuttavuuteen enemmän.

7.2 Kehittämissuhteita tulevaisuuteen

Nuorisovaltuuston oman ryhmäytymisen vuosikellon lisäksi tärkeää olisi painottaa myös nuorisovaltuuston oman turvallisemman tilan sääntöjen luomiseen jokaisen kauden alkaessa ja niiden esille tuomiseen nuorisovaltuuston toiminnassa. Jokaisen nuorisovaltuuston ollessa omanlainen ryhmänsä, turvallisen tilan periaatteen päivittäminen kauden alussa räätälöi säännöistä mahdollisimman toimivan sen kohderyhmälleen, eli juuri istuvalle nuorisovaltuustolle.

Nuorisovaltuustolaisille kyselyn mukaan ohjaajalta toivottiin eniten turvallisen tilan luomista toimintaan, mutta toiseksi tärkeimmäksi koettiin kokouseväiden järjestämistä. Nuorisovaltuustojen ohjaajien kyselyssä nousi myös esille nuorisovaltuuston toiminnassa pidettävät kokousta edeltävät vapaamuotoiset ”kahvit”. Yhteinen vapaaehtoinen ja vapaamuotoinen hetki ennen kokousta tarjottavien parissa voisi olla hyödyllinen kokousten tehostamiseen ja nuorisovaltuuston ryhmäytymisen ja yhteishengen tukemiseen. Kokeilemisen arvoinen toiminta, jonka kirjaisin suoraan nuorisovaltuuston toimintasuunnitelmaan.

Nuorisovaltuustolaisten mukaan nuorisovaltuustoon hakeutumisen suurimpina syinä olivat halu vaikuttaa kunnan nuorten asioihin ja kiinnostus poliittisesta vaikuttamisesta. Nuorisovaltuuston vaikuttavuus koettiin kuitenkin vastauksissa melko huonoksi. Tulevaisuudessa voisi pohtia nuorisovaltuustolle nimettyjen kummivaltuutettujen lisäämistä toimintaan, jota myös Suomen Nuorisovaltuustojen liitto ry suosittelee (Tervala, 2022, s. 10). Nurmijärven nuorisovaltuustolla ei varsinaisesti ole omia kummivaltuutettuja kunnan päättäjäistä, vaikka usea valtuutettu on vierailut nuorisovaltuuston kokouksissa kertomassa kunnan päätöksenteosta. Kummivaltuutettujen ottaminen nuorisovaltuuston toimintaan voisi tuoda nuorisovaltuustolle lisää tietoa kunnan päätöksenteosta ja sen kiemuroista. Kummivaltuutettujen avulla nuorisovaltuustolaiset voisivat saada myös tietoa siitä, miten nuorten ääni on tullut kuuluviin päätöksenteossa, eli miten nuorten lausunnot, puheenvuorot ja kannanotot ovat otettu huomioon lautakunnissa ja valtuustossa. (Tervala, 2022, s. 10–11.) Nuorisovaltuuston ollessa poliittisesti sitoutumaton, haasteeksi kummivaltuutettujen toimintaan ottamisessa voi olla valtuutettujen poliittinen sitoutuminen ja miten kummivaltuutettuja saadaan toimintaan tasaisesti jokaisesta puoluekannasta.

7.3 Tuotos

Opinnäytetyöni tuotoksena valmistui nuorisovaltuustoille oma ryhmäytymisen vuosikello, joka tukee nuorisovaltuuston toiminnan vuosikelloa (Liite 7.). Ryhmäytymisen vuosikello voi olla liitettyä mukaan toiminnan vuosikelloon tai se voi toimia omana työkalunaan sen rinnalla. Vaikka opinnäytetyöni tuotos on niin sanotusti valmis vuosikello, pitäisin tärkeänä sen päivittämistä jokaisen nuorisovaltuuston aloitettua toimintansa. Kuten jo monesti mainittu, jokainen nuorisovaltuusto on omanlaisensa ja toivoo omannäköistään toimintaa kokousten ulkopuolelle. Se ei kuitenkaan sulje pois valmiin rakenteen hyödyntämistä ja hyödyllisyyttä.

Työkaluna vuosikellon hyöty on se, että nuorisovaltuuston toimintakausi hahmottuu konkreettisesti nuorisovaltuustolaisille ja sen ohjaajille. Toiminnan ja ryhmäytymisen vuosikelloa ei

kuitenkaan tule unohtaa toiminnan käynnistymisen jälkeen, vaan se tulisi olla läsnä jokaisessa nuorisovaltuuston tapaamisessa muistuttamassa sen tapahtumista ja mahdollisten päivityksien varalle. (Innokylä, n.d.) Nurmijärvellä nuorisovaltuuston toiminta on synkronoitu valtuustotoiminnan kanssa, joka tarkoittaa sitä, että nuorisovaltuuston kaksivuotinen kausi alkaa kesäkuussa ja päättyy toukokuuhun. Muissa kunnissa pääsääntöisesti nuorisovaltuuston toiminta painottuu kuitenkin alkaen kalenterikuukausiin, jonka vuoksi vuosikello ei täysin ole jalkautettavissa kaikille nuorisovaltuustoille. Pohja ja sen tuomat toiminnot mahdollistavat kuitenkin vuosikellon muokkaamisen omanlaiseksi jokaiselle sitä hyödyntävälle.

Toteutin vuosikellon Canva-sovelluksella, sen tuoman visuaalisuuden vuoksi. Canvan avulla pystyy hyödyntämään erilaisia pohjia esimerkiksi ajatuskartoille, julisteille, mainoksille ja lukemattomille erilaisille tarpeille. Canvaa on mahdollisuus käyttää ilmaiseksi, mutta se rajaa pois paljon erilaisia mallipohjia. Maksullisella versiolla pääsee hyödyntämään Canvan ominaisuuksia huomattavasti laajemmin. (Lahti, 2021.) Opinnäytetyötä tehdessäni pystyin käyttämään Canvan maksullista versiota ja halusin tehdä siitä myös visuaalisesti kiinnostavan kokonaisuuden. Vuosikello ei siis sellaisenaan ole muokattavassa versiossa, mutta sen esimerkin myötä nuorisovaltuustot voivat muokata omanlaisensa vuosikellon. Hyväksi koettu toiminnallinen vaihtoehto muokkaamiselle on vaikkapa kokouksen yhteydessä toteutettu seinälle asetettu vuosikello, jonne nuoret voivat kirjata omia toimintaehdotuksiaan esim. post-it-lappujen avulla. Näin vuosikellon pohja palvelee myös eri syklillä toimivia nuorisovaltuustoja. Vuosikellon sisällön ja visuaalisen ilmeen päivittäminen virtuaaliseksi voisikin olla nuorisovaltuuston media-työryhmän tai muun työryhmän tehtävä, jotta se olisi myös nuorten näköinen.

7.4 Tilaajan palaute ja itsearviointi

Esittelin opinnäytetyöni tuotoksen istuvalle nuorisovaltuustolle toukokuussa 2025. Keräsin nuorisovaltuustolaisilta lyhyen palautteen siitä, miten heidän näkemyksiensä mukaan ryhmäytymisen vuosikello on jalkautettavissa toimintaan ja minkälaisia kehitysehdotuksia heillä olisi tuotokseen. Nuorisovaltuustolaisten palautteessa esille tuli se, että ryhmäytymisen vuosikello oli melko vaikeaa eritellä täysin toiminnan vuosikellosta. Monet kehitysehdotukset liittyivät nimenomaan ennemminkin nuorisovaltuuston vaikuttajatoimintaan, eikä niinkään sen omaan sisäiseen toimintaan. Palautteissa toimiviksi asioiksi koettiin nuorisovaltuuston toimintaan perehdyttäminen, yhdessä leirikeskuksessa vietetty aika ja koulutukset. Palautteessa nousi kuitenkin esille se, että ryhmäytymistä koettiin olevan jopa liikaa ja se, että valtuustokauden syklissä

kulkevan nuorisovaltuuston alkuun tulee heti melko pitkä kesätauko. Vuosikellon visuaaliseen ilmeeseen kaivattiin selkeyttä ja ylimääräiset kuviot koettiin sekaviksi. Vuosikellon ”lähtöruidun” selkeyttäminen ja kuvien lisäämistä toivottiin. Nuorisovaltuuston logon lisääminen tuotokseen oli erinomainen kehitysehdotus.

Kokouksen yhteydessä keräsin palautteen myös nuorisovaltuuston ohjaajilta. Ohjaajien vastauksissa korostui ryhmäytymisen tärkeys ja sitä toivottiin jokaisen kokouksen yhteyteen. Ohjaajat toivoivat vuosikelloon myös lisää perehdytystä nuorisovaltuustolaisille esimerkiksi nuorisopalveluiden, nuorisopäällikön ja kunnan organisaation osalta. Yhteisten pelisääntöjen laatiminen ja niiden tärkeys ryhmäytymisen rinnalla nousi esille ohjaajien vastauksissa. Koulutuksien esimerkiksi mainittiin vuorovaikutuskoulutus nuorisovaltuustolaisille. Ryhmäytymisen vuosikello sai hyvää palautetta ohjaajilta sen selkeydestä ja siitä, että se helpottaa kokousten hahmottamista. Palautteessa nousi kuitenkin esille se, voisiko yhteisen vuosikellon tehdä suoraan koskemaan nuorisovaltuuston ryhmäytymisiä, viestintää ja toimintaa.

Tuotoksen ja sen kommentoinnin lisäksi toimitin opinnäytetyöni kokonaisuudessaan tilaajalle mahdollisia kommentteja varten. Tilaajan kommentti opinnäytetyöstä:

Opinnäytetyön aihe on tärkeä, koska se paneutuu nuorisovaltuustojen toimintaan ja niiden merkitykseen nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen kanavana kunnallisessa päätöksenteossa. Nuorten kuuleminen ja heidän näkemyksiensä huomioiminen päätöksenteossa ovat keskeisiä demokratian toteutumiseksi ja tulevaisuuden rakentamiseksi muun muassa vähäisen äänestysaktiivisuuden takia. Työ tarjoaa konkreettisia kehittämissuhteita nuorisovaltuustojen toiminnan parantamiseksi ja sitoutumisen vahvistamiseksi, mikä on tärkeää nuorten aktiivisen osallistumisen ja vaikuttamisen kannalta. Nurmijärvellä aloittaa nuorisovaltuusto uuden kautensa 1.6. alkaen, jolloin opinnäytetyö voidaan heti valjastaa käytännön työn tueksi.

Opinnäytetyöni aihe oli ja on minulle tärkeä vartuttuani nuorisovaltuustolaisesta nuorisovaltuuston ohjaajaksi. En epäile, etteikö tämä omalla tavallaan näkyisi myös työn objektiivisuudessa. Nuorisovaltuustot ja niiden toiminta on elänyt ajassa ja toiminta on kehittynyt paljon 30 vuoden aikana. Siinä missä itse nuorisovaltuustolaisena halusin järjestää tapahtumia ja päästä kertomaan mielipiteitäni paikallislehteen, nykykuorisovaltuustot vaikuttavat paljon laajemmalla skaalalla kunnallisessa päätöksenteossa. Opinnäytetyötä tehdessäni jouduin pohtimaan kriittisesti myös omaa työtäni nuorisovaltuuston ohjaajana. Olenko pystynyt antamaan tarpeeksi tukea nuorisovaltuustolaisena toimimiseen? Mitkä ovat tärkeimpiä tehtäviäni ohjaajana nuorisovaltuuston toiminnassa? Työn tulokset antavat kuitenkin suuntaa näille kysymyksille ja

vahvistavat sitä, että aito läsnäolo, turvallinen tila ja nuorten kuulemiseksi tuleminen ovat nuorisovaltuuston ohjaajan työn lähtökohta.

Opinnäytetyöprosessin ajoituessa keväälle, jolloin nuorisovaltuuston toimintakausi läheni loppuaan, ei välttämättä ollut kehittämistyölle se paras mahdollinen ajankohta. Suunnittelemani toiminnallinen työpaja nuorisovaltuuston kokouksessa peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi, minkä takia työpaja toteutettiin verkossa. Uskon, että kokouksen yhteydessä toteutettu työpaja olisi tuonut paremman tuotoksen ryhmätyön vuorovaikutuksen ja dialogin myötä. Verkossa toteutetulla työpajalla ei päästy luomaan sitä tunnelmaa, että kehitettäisiin yhdessä yhteistä hyvää. Padlet-seinän vastausten perusteella pystyin kuitenkin hyödyntämään nuorisovaltuustolaisten kommentteja toiminnan sisällöstä ja ajoituksesta nuorisovaltuuston toimintakaudelle. Kyselyiden kohdalla olin positiivisesti yllätynyt siihen, kuinka paljon vastauksia kyselyt tuottivat. Etenkin vastaajien avoimiin vastauksiin panostaminen tuotti merkittävää aineistoa opinnäytetyölle.

Opinnäytetyöni tuotoksessa on paljon jatkokehittävää, mutta olen tyytyväinen sen tuomaan pohjaan ryhmäytymistoiminnan vakiinnuttamiseksi nuorisovaltuuston toiminnassa. Kyselyiden tulokset antavat paljon eväitä alkavan nuorisovaltuuston toiminnan tukemiseen ja toiminnan aikatauluttamiseen. Ryhmäytymisen vuosikellon sisällyttäminen toiminnan vuosikelloon on ehdottomasti kehitettävä vaihtoehto, mutta olisi voinut tehdä tästä työstä liian laajan kokonaisuuden yhdelle opinnäytetyölle.

7.5 Lopuksi

Kuten tilaajan kommentissa käy ilmi, opinnäytetyön tuotosta päästään jalkauttamaan Nurmijärven nuorisovaltuuston toimintaan jo 1.6.2025 alkaen uuden nuorisovaltuuston aloittaessa toimintansa. Ryhmäytymisen vuosikello tulee kulkemaan seuraavan nuorisovaltuustokauden toiminnassa tukena, ja nuorisovaltuuston ohjaajana olen osana sen toteuttamista toiminnassa. Työ ei siis suinkaan pääty tähän, vaan tulevan nuorisovaltuustokauden aikana vuosikellon toimivuutta ja yksityiskohtia työstetään lisää, jotta se palvelisi nuorisovaltuuston toimintaa mahdollisimman hyödyllisenä työvälineenä. Työn vahvuutena on sen tuotoksen sovellettavuus myös muiden kuntien nuorisovaltuustojen toiminnassa. Jo työn tekovaiheessa se herätti usean nuorisovaltuuston ohjaajan mielenkiinnon ja kommentit siitä, miten hyödyllinen kehittämistyöni aihe on. Toivottavasti työni vastaa sille toivottuja tavoitteita hyödynnettävyydessään.

Opinnäytetyön tekeminen oli opettavainen prosessi, joka vahvisti näkemyksiäni siitä, miten tärkeää on saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kunnallisessa -ja muussakin päätöksenteossa. Nuorten kuulemisen avainasemassa ovat ne ammattilaiset, jotka tekevät työtä nuorten keskuudessa. Nuorten osallisuuden parissa työskenteleville tuleekin taata siis tarvittavat resurssit nuorten kuulemisen toteuttamiseksi. Näitä resursseja ovat muun muassa nuorten aito kuuleminen, joka vaatii riittävästi mitoitettun työajan sekä asiantuntijuuden vaikuttamistyön kentältä.

Työn saavutettavuuden takaamiseksi käytin työn vaiheissa Humanistisen ammattikorkeakoulun lähdeviiteopasta ja sen saavutettavuusohjeita. Pyrin välttämään erilaisia värejä kuvioiden kuvissa. Opinnäytetyössä esitetyille kuvioille laadin vaihtoehdoisen kuvaavan tekstin. Loppuvaiheessa poistin myös mahdolliset lihavoinnit ja kursivoinnit tekstistä saavutettavuuden takaamiseksi. Käytin työssäni lähdemateriaalia laajasti ja kattavasti. Hyödynsin paljon kirjastojen palveluita, mutta pääsääntöisesti ajantasaisin lähdemateriaali löytyi kuitenkin verkkosivujen avulla. Verkkosivujen kohdalla pyrin hyödyntämään vain luotettavien tahojen, kuten yhdistysten ja liittojen sivustoja.

Opinnäytetyössäni käytin tekoälyä vähäisesti. Alkuvaiheessa hain tekoälyn avulla lähdemateriaalia tekstin tueksi. Tekoäly ei kuitenkaan antanut juurikaan relevantteja tai edes löydettäviä lähdeoteoksia hyödynnettäväksi, joten totesin sen olevan huonompi valinta kuin esimerkiksi kirjastojen hakuominaisuudet. Joissain kohdin käytin tekoälyä selventämään ajatuksenvirrassa kirjoitettua epäloogiseksi muodostunutta tekstiä. Muussa tiedonhaku- ja kirjoitusprosessissa koin tekoälyn ja sen tuottaman mahdollisen materiaalin käyttämisen liian työllistäväksi faktojen tarkistamisen vuoksi.

LÄHTEET

- Aalto, M. (2000). *Ryppäästä ryhmäksi*. My Generation Oy.
- Core Performance & Health Oy. (n.d.) Kuvio 1. Haettu 17.4.2025 osoitteesta <https://co-peoy.fi/verkkomateriaalit/verkkomateriaali-ryhmailmiot-ryhman-kehittymisen-vaiheet/>
- Castrén, V., Hurmerinta, A., Myllymäki, M., & Uosukainen, J. (2016). *Ohjeita nuorisovaltuuston perustamiseen ja toimintasäännön laatimiseen*. Suomen Kuntaliitto. Helsinki.
- Ehkäisevä päihdetyö, EHYT Ry. (2015). *Ryhmäilmiö. Ryhmän ohjaajan käsikirja*. Haettu 14.2.2025 osoitteesta https://ehyt.fi/wp-content/uploads/2020/06/Ryhmailmio_opas_verkko.pdf
- Günther, K. & Hasanen, K. (2021). Kuvio 2. Johdanto. Tutkimuksen kulku. Teoksessa J. Vuori. (Toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere, Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
- Happonen, K., & Kiilakoski, T. (2025). (Toim.), *Nuoruuden kolme vuosikymmentä. Nuorisobarometri 2024*. Hansaprint.
- Hart, L. (14.2.2025). Yle. *Suomen vanhin nuorisovaltuusto 30 vuotta -puheenjohtaja: ”Helppompaa asioita on näin ratkaista kuin kaduilla huudella”*. Haettu 10.3.2025 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20145146>
- Helsingin yliopisto. (n.d.) *Ryhmän kehitysvaiheet*. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/ryhman-kehitysvaiheet/>
- Honka, J. (14.2.2017). *Roolit ryhmässä*. Suomen Yhteisöakatemia 2017. Haettu 15.3.2025 osoitteesta <https://www.sya.fi/roolit-ryhmassa/>
- Innokylä. (n.d.) *Vuosikello*. Haettu 20.4.2025 osoitteesta <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/vuosikello>
- Juhila, K. Koodaaminen. Teoksessa J. Vuori. (Toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere, Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
- Jyväskylä. (n.d.). *Lasten ja nuorten osallisuus*. Haettu 15.2.2025 osoitteesta <https://www.jyvaskyla.fi/opetus/perusopetus-jyvaskylassa/lasten-ja-nuorten-osallisuus>
- Jääskeläinen, L. (2022). *Ryhmä toimivaksi, Helppoja harjoituksia ryhmäytymiseen*. PS-kustannus.
- Kallinen, T., & Kinnunen, T. (2021). Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Teoksessa J. Vuori (Toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere, Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
- Kallinen, K., & Pirskanen, H. (2022). *Lasten ja nuorten tutkimushaastattelu*. Gaudeamus.

- Kekki, M-K., Kovalainen, P. & Ollikainen, A. (2023.) Johdanto. Teoksessa M-K. Kekki, P. Kovalainen & A. Ollikainen (Toim.), *Nuorten osallisuuden edistäminen, -Nuorisoalan osaamiskeskusten näkökulmia ja työkaluja.* (ss. 7–10). Osallisuuden osaamiskeskus.
- Kuntalaki 410/2015.* Nuorisovaltuusto, 26 §.
- Kuntaliitto. (2024). *Nuorisotyö ja -politiikka.* Haettu 14.4.2025 osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/hyvinvointi-ja-sivistys/nuoriso-ja-liikunta/nuorisotyö>
- KUUMA-seutu. (n.d.). *KUUMA-seutu.* Haettu 21.4.2025 osoitteesta <https://www.kuuma.fi/kuuma-seutu/>
- Lahti, T. (23.4.2021). *Canva kokemuksia -ammattitasaista jälkeä ilman graafistaosaamista?* Työn tulevaisuus. Haettu osoitteesta 1.5.2025 <https://tyontulevaisuus.fi/canva-kokemuksia/>
- Lamminsivu, M. (2024). *Nuorisovaltuustoselvitys 2023.* Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto Ry. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/wp-content/uploads/2024/01/Nuorisovaltuustoselvitys-2023.pdf>
- Lasten ja nuorten keskus. (2025). *Vaikuttajaryhmien tehtävät.* Haettu 15.2.2025 osoitteesta <https://www.lnk.fi/nuorten-vaikuttajaryhmat/vaikuttajaryhmien-tehtavat/>
- Leinonen, J. & Tirkkonen S. (n.d.). *Ryhmyttämistä tukeva opas.* Haettu 17.2.2025 osoitteesta <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/68371/Ryhmayttamista%20tukeva%20opas%20-%20RTO.pdf>
- Leiviskä, A., Kasa T., Pyy, I., Kannisto, T. & Zamotkin, I. (2025) *Demokratiakasvatus polarisaation ajassa.* Gaudeamus.
- Lötjönen, K. (2017). Nuorten poliittinen ja yhteiskunnallinen osallistuminen. Teoksessa K. Saari & V. Puuronen (Toim.) *Nuorten yhteiskunnallinen osallistuminen ja oikeuspopulismi.* (ss. 105–134.) Unigrafia.
- Nivala, E. (2021). *Osallisuuden moninaisuus.* Kansalaisyhteiskunta. Haettu 29.4.2025 osoitteesta <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/osallisuuden-moninaisuus/>
- Nuoret ja osallisuus. (n.d.). *Nuorten vaikuttajaryhmät ovat osa päätöksentekojärjestelmää.* Haettu 25.3.2025 osoitteesta <https://nuoretjaosallisuus.fi/kriteeri-8/>
- Nuorisoala ry. (28.2.2023) *Malleja nuorten valtakunnallisen osallisuuden vahvistamiseksi.* Haettu 9.4.2025 osoitteesta <https://nuorisoala.fi/malleja-nuorten-valtakunnallisen-osallisuuden-vahvistamiseksi/>
- Nuorisoala ry. (n.d.). *Demokratiakasvatus ja osallisuus.* Haettu 9.4.2025 osoitteesta <https://nuorisoala.fi/palvelut/demokratiakasvatus-ja-osallisuus/>
- Nuorisolaki 1285/2016.* Nuorten osallistuminen, vaikuttaminen ja kuuleminen, §24.
- Nuorten Akatemia, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, Nuorten Suomi. (2025) *Nuorten osallisuuden tilannekuva hyvinvointialueilla.* Haettu 11.5.2025 osoitteesta <https://nuortenakatemia.fi/wp-content/uploads/2025/03/Nuorten-osallisuuden-tilannekuva-hyvinvointialueilla-maaliskuu-2025.pdf>
- Nissinen, H. (2017). *11 hyvän johtajan ominaisuutta.* Haettu 23.4.2025 osoitteesta <https://www.sitra.fi/artikkelit/11-hyvan-johtajan-ominaisuutta/>

Nurmijärvi, paremman arjen ilmiö. *Kuntastrategia 2022–2030*.

Nurmijärven kunta. (n.d.-a.). *Nuorena Nurmijärvellä, Nuorisopalvelut*. Haettu 10.2.2025 osoitteesta <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisopalvelut/>

Nurmijärven kunta. (n.d.-b.). *Vaikuttajatoimielimet ja muut toimielimet, Muut toimielimet*. Haettu 10.2.2025 osoitteesta <https://www.nurmijarvi.fi/paatoksenteko-ja-hallinto/paatoksenteko-ja-kuulutukset/muut-toimielimet/ja-kaikki-muutkin-11-kpl/>

Nurmijärven kunta. (n.d.-c.). *Tietoa kunnasta*. Haettu 6.4.2025 osoitteesta <https://www.nurmijarvi.fi/tule-nae-ja-koe-nurmijarvi/nae-ja-koe/tietoa-kunnasta/>

Nurmijärven kunta. (n.d.-d.). *Nuorena Nurmijärvellä, Monikko*. Haettu 11.4.2025 osoitteesta <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/monikko/>

Nurmijärven kunta. (2023). *Nurmijärven nuorisovaltuuston toimintasäntö, voimassa 1.4.2023 alkaen*. Haettu 12.2.2025 osoitteesta https://www.nurmijarvi.fi/wp-content/uploads/2023/03/Nurmijarven-nuorisovaltuuston-toimintasaanto-1.4.2023-alkaen_-KH-20.3.2023.pdf

Nuvaohjaajan käsikirja. ABC nuorisovaltuuston ohjaajille. Kerava 2020.

Ojasalo, M., Moilanen, T., & Ritalahti, J. (2015). *Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan*. Sanoma Pro.

Oppariboost. (2024). *Tutkimusmenetelmät opinnäytetyössä - Mistä ja miten valita?* Haettu 10.3.2025 osoitteesta <https://oppariboost.fi/tutkimusmenetelmät-opinnaytetyossa/>

Padlet. (2025). *Padlet: Miten käyttää, liittyä ja luoda*. <https://padlet.wiki/fi/>

Pedagogiikkaa netissä. (n.d.). *Vuorovaikutustaidot ja ryhmässä toimiminen*. Haettu 17.2.2025 osoitteesta <https://peda.net/peda-net-akatemia/koulutukset/elamaan-oppilaanohjauksen-oppikirjan-esittelyt-ylakoulun-opo/opo-kirja/vuorovaikutustaidot-ja-ryhmassa-toimiminen>

Sosiaali- ja terveysministeriö. (18.12.2024). *Hyvinvointialueet vastaavat sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä*. Haettu 20.2.2025 osoitteesta <https://stm.fi/hyvinvointialueet>

Suomen Nuorisoseurat ry. (2025). *Nuoret vaikuttajat 2023–2024*. Haettu 20.2.2025 osoitteesta <https://nuorisoseurat.fi/jarjesto/hankkeet/nuoretvaikuttajat/>

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry, Nuva Ry. (n.d.-a.). *Nuorisovaltuuston ohjaajalle*. Haettu 8.2.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/palvelumme/ohjaajille/>

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry, Nuva Ry. (n.d.-b.). *Mikä on nuorisovaltuusto?* Haettu 10.2.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/mika-on-nuorisovaltuusto/>

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, Nuva Ry. (n.d.-c.). *Päämäärämme*. Haettu 15.3.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/tietoa-meista/paamaaramme/>

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, NUVA Ry. (n.d.-d.). *Nuorisovaltuustonselvitys*. Haettu 23.4.2024 osoitteesta <https://nuva.fi/?s=nuorisovaltuustonselvitys>

- Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, Nuva Ry. (16.10.2023). *Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto Ry. 25 vuotta -juhlapuhe*. Haettu 15.3.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/juhlapuhe-suomen-nuorisovaltuustojen-liitto-ry-25-vuotta/>
- Tervala, M. (2022). *Nuorisovaltuustoselvitys 2022*. Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Ry. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://nuva.fi/wp-content/uploads/2022/12/Nuvaselvitys-2022.pdf>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (2024). *Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden edistämisen periaatteet*. Haettu 29.4.2025 osoitteesta <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asetassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-osa-alueet-ja-osallisuuden-edistamisen-periaatteet>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (2023). *Osallisuuden edistäjän opas*. Helsinki. Verkkojulkaisu.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta, TENK. (2024). *Hyvä tieteellinen käytäntö*. Haettu 19.4.2025 osoitteesta <https://tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanta-htk>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2019). *Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa*. Haettu 20.3.2025 osoitteesta https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarviointin_ohje_2020.pdf
- Työterveyslaitos. (n.d.). *Turvallisemman tilan periaatteet*. Haettu 19.4.2025 osoitteesta <https://www.ttl.fi/tietoa-meista/vastuullisuus/turvallisemman-tilan-periaatteet>
- Valtion Nuorisoneuvosto. (n.d.). *Nuorisobarometri*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta <https://tietoanurista.fi/nuorisobarometri/>
- Vesikansa, S. (2007). Demokratiaperiaatteen soveltaminen. Teoksessa A. Sell & T. Hoikkala (Toim.), *Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet*. (ss. 191–216). Hakapaino Oy.
- Vilkka, H. (2007). *Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Vilkka, H. (2015). *Tutki ja kehitä*. PS-kustannus.
- Vuori, J. (2021). Yleiset analyysitavat. Teoksessa J. Vuori. (Toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere. Yhteiskuntatieteiden tietoarkisto. Haettu 14.4.2025 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menitelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/yleiset-analyysitavat/>

LIITTEET

Liite 1. Saatesanat

Hei,

Olen Marika Pöllänen, Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelija. Olen tällä hetkellä kirjoittamassa opinnäytetyötäni aiheesta ”Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen”. Opinnäytetyö kartoittaa nuorisovaltuustolaisten ja sen ohjaajien kokemuksia siitä, miten nuorisovaltuustolaiset ovat sitoutuneet sen toimintaan ja mahdollisuuksia sitoutumisen tehostamiseen sekä ohjaajan roolin merkitystä nuorisovaltuuston toiminnassa.

Valikoiduit tämän sähköpostin ja sen sisältämän kyselyn saajaksi koska toimit tai olet toiminut nuorisovaltuustolaisena tai sen ohjaajana. Olet siis asiantuntija!

Kysely on anonyymi Webropol-kysely, eikä siinä kysytä vastaajan asuinpaikkakuntaa, työnantajaa, ikää, sukupuolta tai muita henkilötietoja, joista vastaaja voitaisiin tunnistaa. Kyselylomakkeessa on n. 10 kysymystä, joten sen ei pitäisi viedä liikaa aikaasi. Vastaaminen kyselyyn on vapaaehtoista ja kaikki aineisto hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyöni valmistuttua.

Opinnäytetyöni tavoitteena on luoda tuotos nuorisovaltuustolaisten ryhmäytymisen vuosikellon muodossa, työkaluksi nuorisovaltuustoille ja sen ohjaajille. Opinnäytetyöni julkaistaan sen valmistuttua Theseus-tietokannassa.

Kysely on avoinna XXX. Arvostan suuresti, jos käytät pienen hetken aikaasi kyselyyn vastaamiseen!

Mikäli sinulla on kysyttävää kyselyyn liittyen, ole matalalla kynnyksellä yhteydessä.

Aurinkoisin terveisin,

Marika Pöllänen

marika1.pollanen@humak.fi

marika.pollanen@nurmijarvi.fi

Liite 2. Tutkittavien informointilomake

Tutkittavan informointilomake

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen.

Pyyntö osallistua tutkimukseen.

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tarkoitus on selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat nuorisovaltuuston toimintaan sitoutumiseen. Jokaisella nuorisovaltuustolaisella on oma motiivinsa siihen, miksi ovat hakeutuneet mukaan nuorisovaltuuston toimintaan. Pääsääntöisesti nuorisovaltuustoon hakeutumisen motiivi on varmastikin halu vaikuttaa asioihin, mutta se voi olla myös esimerkiksi oman poliittisen vaikuttajauran starttaaminen, halu järjestää toimintaa nuorten vapaa-ajalle tai oman yhteisön löytäminen. Motiiveja nuorisovaltuustoon liittymiseen on taatusti yhtä monta, kuin nuorisovaltuustolaisiakin. Opinnäytetyöni konkreettisenä tavoitteena on luoda kiinteä rakenne nuorisovaltuuston jatkuvaan ryhmäytymiseen, joka kestää koko nuorisovaltuuston kaksivuotisen kauden. Olemme arvioineet, että sovellutte tutkimukseen, koska kuulut/olet kuulunut nuorisovaltuustoon tai olet sen ohjaaja. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja teidän osuuttanne siinä. Perehdyttyänne tähän tiedotteeseen teille järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus: Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Kieltäytyminen ei vaikuta kohteluunne nuorisovaltuustolaisena. Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta. Mikäli keskeytätte tutkimuksen, teistä keskeyttämiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa. Mikäli peruutatte suostumuksen, teistä jo kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja ei voida käsitellä enää osana tutkimusta, vaan ne hävitetään, mikäli niiden poistaminen aineistosta on edelleen mahdollista. Tutkimuksen tarkoitus.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on luoda kiinteä rakenne nuorisovaltuuston jatkuvaan ryhmäytymiseen, joka kestää koko nuorisovaltuuston toimintakauden.

Tutkimuksen toteuttajat: Marika Pöllänen, Nurmijärven kunta, Nuorisopalvelut. Humanistinen ammattikorkeakoulu

Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet: Kysely nuorisovaltuustolaisille Työpajatyöskentely. Tutkimus toteutetaan kyselyllä nuorisovaltuustolaisille sekä nuorisovaltuuston ohjaajille. Työpajatyöskentely nuorisovaltuustolaisille ja nuorisovaltuustojen ohjaajille, joko paikan päällä tai etätyöskentelynä.

Kustannukset ja niiden korvaaminen: Tutkimukseen osallistuminen ei maksa teille mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

Tutkittavien vakuutusturva

Tutkimustuloksista tiedottaminen: Opinnäytetyö, joka julkaistaan Theseus-tietokannassa.

Tutkimuksen päätyminen: Myös tutkimuksen suorittaja voi keskeyttää tutkimuksen.

Tutkimuksen aineistojen mahdollinen jatkokäyttö / arkistointi/ avaaminen: Aineistoa ei säilytetä jatkokäyttöä varten. Tutkimuksen aineistojen hävittäminen: Aineiston hallitsija hävittää aineiston tuotoksen valmistuttua.

Lisätiedot: Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä tutkijalle/tutkimuksesta vastaavalle henkilölle.

Tutkijoiden yhteystiedot:

Tutkija / opinnäytetyöntekijä Nimi: Marika Pöllänen. Sähköposti: marika1.pollanen@humak.fi

Tutkimuksesta vastaa / opinnäytetyön ohjaaja: Titteli: Lehtori Nimi: Kristiina Vesama Korkeakoulu / yksikkö: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sähköposti: kristiina.vesama@humak.fi

Liite 3. Tutkittavien suostumuslomake huoltajille

Tutkittavan suostumuslomake

Tutkimuksen nimi: Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen

Tutkimuksen toteuttaja: Humanistinen ammattikorkeakoulu, HUMAK.

Marika Pöllänen. marika1.pollanen@humak.fi

Lehtori Kristiina Vesama, kristiina.vesama.humak.fi

Minua on pyydetty osallistumaan yllä mainittuun tutkimukseen, jonka tarkoituksena on kartoittaa nuorisovaltuustolaisten sitoutumisen motiiveja nuorisovaltuuston toimintaan ja nuorisovaltuuston ohjaajan roolia sitoutumisen edistäjänä. Olen saanut tiedotteen tutkimuksesta ja ymmärtänyt sen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta, sen tarkoituksesta ja toteutuksesta, oikeuksistani sekä tutkimuksen mahdollisesti liittyvistä hyödyistä ja riskeistä. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini. Minulla on mahdollisuus tutustua tutkimukseen liittyvästä henkilötietojen käsittelystä ja minulla on mahdollisuus tutustua tutkimuksen tietosuojaselosteeseen. Osallistun tutkimukseen vapaaehtoisesti. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen. Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista. Voin keskeyttää tutkimukseen osallistumisen tai peruuttaa suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän (voin jatkaa sitä myöhemmin) tutkimuksen, keskeyttämiseen asti kerättyjä tietoja voidaan käyttää tutkimuksessa. Jos peruutan suostumukseni, minusta jo kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja ei voida käsitellä enää osana tutkimusta, vaan ne hävitetään, mikäli niiden poistaminen aineistosta on edelleen mahdollista.

Alle 15 v. huoltajat: Kuittaamalla tämän sähköpostin vahvistan huollettavani osallistumisen tähän tutkimukseen. (esim. Huollettavani _____ saa osallistua tutkimukseen. Terveisin _____)

Jos tutkimusaineistoa jatko käytetään tai avataan, annan kuittauksellani suostumukseni myös tähän. Jos tutkimukseen liittyvien henkilötietojen käsittelyperusteena on suostumus, vahvistan kuittauksellani suostumukseni myös henkilötietojeni käsittelyyn. Minulla on oikeus peruuttaa suostumukseni.

Liite 4. Kysely nuorisovaltuustolaisille

Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen -Nuvalaiset

1. Miksi halusit nuorisovaltuustoon? (Voit valita useamman vaihtoehdon)
 - Haluan vaikuttaa kuntani nuorten asioihin
 - Olen/olin kiinnostunut kuntani päätöksenteosta
 - Haluan/halusin järjestää tapahtumia nuorille
 - Olen/olin kiinnostunut poliittisesta vaikuttamisesta
 - Kaverit suosittelivat
 - Jokin muu syy, mikä?
2. Mihin asioihin haluat/halusit vaikuttaa nuorisovaltuustolaisena? (avoin vastaus)
3. Koen, että nuorisovaltuustolaisena olen päässyt vaikuttamaan kuntani asioihin?
 - (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
4. Olen pystynyt toimimaan nuorisovaltuustolaisena omana itsenäni
5. (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
6. Olen saanut tukea nuorisovaltuustossa toimimiseen (voit valita useamman vaihtoehdon)
 - Muilta nuorisovaltuustolaisilta
 - Nuorisovaltuuston ohjaajilta
 - Kunnan päättäjiltä ja virkahenkilöiltä
 - Kavereiltani
 - En mistään
 - Muualta, mistä?
7. Mitkä ominaisuudet tekevät mielestäsi hyvän nuorisovaltuustolaisen? Mainitse 3 asiaa.
 - (avoin vastaus)
8. Mitkä ominaisuudet tekevät mielestäsi hyvän nuorisovaltuuston ohjaajan? Mainitse 3 asiaa. (avoin vastaus)
9. Nuorisovaltuuston ohjaajalta toivon (voit valita useamman vaihtoehdon)
 - Ohjeistusta kunnallisesta päätöksenteosta
 - Kokousten organisointia
 - Ryhmyttämistä
 - Kokouseväitä

Turvallisen tilan takaamista nuvan toiminnassa

Jotain muuta, mitä?

10. Minkälaista yhteistä toimintaa toivoisit/toivot nuorisovaltuustolla olevan? (Esim. ryhmäytymiset, eduskuntavierailut) Sana on vapaa!
11. Miten muuten kehittäisit nuorisovaltuuston toimintaa? (Kokoukset, ohjaus, päätöksenteko yms.) Sana on vapaa!

Liite 5. Kysely nuorisovaltuustojen ohjaajille

Nuorisovaltuuston toimintaan sitoutuminen – Ohjaajat

1. Nuorisovaltuustomme on valittu vaaleilla?
 - Kyllä
 - Ei
 - Muulla valintatavalla
2. Nuorisovaltuustomme saa kokouspalkkiota omista kokouksistaan?
 - Kyllä, kuinka paljon
 - Ei
3. Ohjaan nuorisovaltuustoa
 - Yksin
 - Työparin kanssa
 - Työtiimin kanssa
4. Nuorisovaltuuston ohjaamiseen on varattu työaikaani
 - alle 10 % tai alle sen
 - yli 10 %, kuinka paljon?
5. Mielestäni nuorisovaltuuston näkemyksiä kuullaan kunnassamme
6. (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
7. Mitkä ominaisuudet tekevät hyvän nuorisovaltuustolaisen? Mainitse 3 tärkeintä asiaa. (avoin vastaus)
8. Mitkä ominaisuudet tekevät hyvän nuorisovaltuuston ohjaajan? Mainitse 3 tärkeintä asiaa. (avoin vastaus)
9. Nuorisovaltuustolaisemme ovat mielestäni sitoutuneet toimintaan
10. (1-erittäin huonosti, 2-huonosti, 3-kohtalaisesti, 4-hyvin, 5-erittäin hyvin, 6-en osaa sanoa)
11. Nuorisovaltuustoamme ryhmytetään tavoitteellisesti
 - Kauden alussa
 - Koko sen kauden aikana
 - Ei ollenkaan
 - En osaa sanoa
12. Onko nuorisovaltuustollanne käytössään toiminnan vuosikello?

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

13. Jos vastasit edelliseen kyllä, kattaako vuosikello myös nuorisovaltuuston sisäisen toiminnan? (esim. ryhmäytymiset, virkistystoiminnan yms.)

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

14. Minkälaista yhteistä toimintaa nuorisovaltuustolla on kokouksien yhteydessä tai niiden ulkopuolella? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Ryhmytyminen (pelit, leikit yms. tavoitteellinen toiminta)

Koulutukset

Tutustumiskäynnit, vierailut (esim. Eduskunta, muut nuvat, tapahtumiin osallistuminen)

Leirit

Toiminnalliset retket

Pikkujoulut

Kauden päätökset

Muu toiminta, mikä?

15. Miten kehittäisit nuorisovaltuustonne toimintaa? (Kokoukset, ohjaus, päätöksenteko yms.) Sana on vapaa! (avoin vastaus)

Liite 6. Työpaja nuorisovaltuustolaisille, Padlet-seinä

Nuorisovaltuuston ryhmäytyminen ja oma toiminta. Nyt pohditaan nuorisovaltuustoryhmän omaa toimintaa. Kirjaa ideasi toimintaan kuukausien alle. Ne voivat olla jo olemassa olevia toimintoja tai täysin uusia ehdotuksia!

Ensimmäinen vuosi:

Kesäkuu

Elo-Syyskuu

Loka-Marraskuu

Joulukuu

Tammi-Helmikuu

Maalis-Huhtikuu

Toukokuu

Toinen vuosi:

Kesä-Heinäkuu

Elo-Syyskuu

Loka-Marraskuu

Joulu-Tammikuu

Helmi-Maaliskuu

Huhti-Toukokuu

Liite 7. Nuorisovaltuuston ryhmäytymisen vuosikello

